

LUP-skabelon Grundforløb EUD og EUX – mål, indhold og evaluering/bedømmelse

Der er en tæt sammenhæng mellem den overordnede pædagogiske ramme for erhvervsuddannelserne på EUC Nordvest og indholdet i de lokale undervisningsplaner, hvor pædagogik og didaktik udfoldes og gøres til konkret undervisning.

Overordnet pædagogisk/didaktisk ramme for erhvervsuddannelserne på EUC Nordvest

På erhvervsuddannelserne på EUC Nordvest er det en kerneværdi, at alle elever skal opleve succes – uanset forudsætninger. Nedenstående fire pejlemærker ses i relation til værdien, hvor de både udspringer af selve værdien og understøtter den:

1. Vi vil styrke karakterdannelse og digital dannelse på EUD
2. Vi vil gennem differentiering, helhedsorientering og en virkelighedsnær tilgang skabe motiverende, innovativ og inddragende undervisning
3. Gode lærer-/elevrelationer baseret på gensidig respekt og anerkendelse ses som en forudsætning for elevernes trivsel
4. Formativ feedback skal fremme elevernes refleksion over egen læring og progression.

Den pædagogiske ramme og pejlemærkerne er udfoldet og uddybet her: [pædagogiskramme-eud.pdf \(eucnordvest.dk\)](https://eucnordvest.dk/paedagogiskramme-eud.pdf)

Der er en tæt sammenhæng mellem den overordnede pædagogiske ramme for erhvervsuddannelserne på EUC Nordvest og indholdet i de lokale undervisningsplaner, hvor pædagogik og didaktik udfoldes og gøres til konkret undervisning.

Overordnet pædagogisk/didaktisk ramme for erhvervsuddannelserne på EUC Nordvest

På erhvervsuddannelserne på EUC Nordvest er det en kerneværdi, at alle elever skal opleve succes – uanset forudsætninger. Nedenstående fire pejlemærker ses i relation til værdien, hvor de både udspringer af selve værdien og understøtter den:

3. Vi vil styrke karakterdannelse og digital dannelse på EUD
4. Vi vil gennem differentiering, helhedsorientering og en virkelighedsnær tilgang skabe motiverende, innovativ og inddragende undervisning
4. Gode lærer-/elevrelationer baseret på gensidig respekt og anerkendelse ses som en forudsætning for elevernes trivsel
5. Formativ feedback skal fremme elevernes refleksion over egen læring og progression.

Den pædagogiske ramme og pejlemærkerne er udfoldet og uddybet her: [pædagogiskramme-eud.pdf \(eucnordvest.dk\)](https://eucnordvest.dk/paedagogiskramme-eud.pdf)

Fire fokusområder relaterer sig særligt til bekendtgørelsen om erhvervsuddannelser, fordi de skønnes at være helt afgørende i forhold til elevernes udbytte af al undervisning på netop erhvervsuddannelserne:

1. Helhedsorientering
2. differentiering
3. tværfaglighed
4. praksisnærhed

De fire fokusområder tænkes i videst muligt omfang ind i den måde undervisningen og indholdet planlægges på:

Helhedsorientering

Målene i forløbet bindes sammen i temaer, hvor eleverne bringes til at tænke helheder frem for at tænke enkelte fag eller læringsmål og i højere grad ser dem i en sammenhæng, hvor de er hinandens forudsætninger.

Differentiering

Undervisningen tilrettelægges – hvis nødvendigt – på flere niveauer, så alle målgrupper tilgodeses, og sandsynligheden for optimalt udbytte for alle øges.

Tværfaglighed

Det tilstræbes, at eleverne får en oplevelse af, at fagene hænger sammen på tværs. Det gøres blandt andet ved, at enkeltelementer fra grundfagene knyttes med det uddannelsesspecifikke fag. Det kan f.eks. være ved at beregninger fra matematik og kommunikations- og formidlingsteori anvendes relateret til uddannelsens indhold.

Praksisnærhed

De teoretiske dele af undervisningen tilrettelægges i videst muligt omfang med en praktisk tilgang – f.eks. ved at tage udgangspunkt i caseopgaver, så eleverne opnår en forståelse for sammenhængen mellem fagstoffet og de kompetencer, der er brug for i branchen. Udgangspunktet er, at eleverne altid – også når det drejer sig mere teoretisk stof - skal kunne se, at fagstoffet hænger sammen med det, der foregår på arbejdspladsen inden for den givne branche

Indsæt navn på forløbet: EUD og EUX grundforløb Handel, detail og kontor

Bemærk, at nogle af grundfagene kun er obligatoriske for EUX.

Her ses en oversigt over alle de emner, du som underviser skal have med i beskrivelsen af din undervisning i de forskellige fag og temaer/emner. Under oversigten over minimumskrav finder du en kort og præcis forklaring til alle emnerne. Herefter kommer de skemaer, du skal udfylde. Her kan du skrive al den tekst du har brug for, ligesom du kan kopiere skemaerne, hvis du har brug for flere.

LUP – GF1 EUD – oversigt over indhold (skal ikke udfyldes)

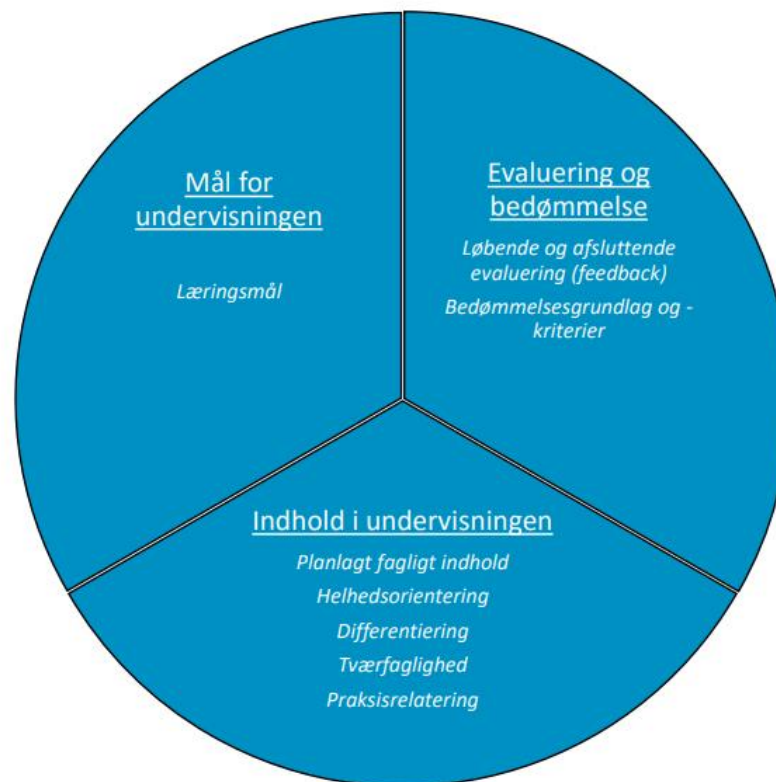
Fag	Læringsmål hele faget	Indhold fag	Tværfaglighed og helhedsorientering	Praksisrelatering	Differentiering	Evaluerings og feedback	Bedømmelse (afsluttende)
Erhvervsfag							
Grundfag							
Valgfag							
Bonusfag							
Støttefag							
Uddannelsesspecifikt dag							

Vejledning

Inden selve udfyldelsen af luppen finder du i nedenstående en kort og præcis forklaring til emnerne i LUPPEN. Har du brug for en mere uddybende forklaring på, hvad det konkret er, du som underviser skal forholde dig til i udfyldelsen af nedenstående skemaer, finder du den fulde vejledning her:

[LUP \(emu.dk\)](https://www.emu.dk)

Minimumskrav til indhold i LUPPEN

Forklaring til emnerne i LUPPEN

Emne	Uddybende forklaring
Læringsmål og indhold i undervisningen	Læringsmål: Hent evt. læringsmålene fra bekendtgørelsen. Her beskrives, hvad eleven skal opnå i forløbet. Indhold i undervisningen: Beskrives med baggrund i skolens FPDG, det faglige indhold og pædagogiske metoder. Altså "hvad" og "hvordan"! Det er dermed en beskrivelse af den konkrete undervisning, der skal sikre opnåelse af målene. Herunder det planlagte faglige indhold, overordnet beskrivelse af centrale teoretiske og praktiske opgaver, cases eller projekter eleverne skal arbejde med.
Tværfaglighed og helhedsorientering	Tværfaglighed: Forstås som undervisning, hvor eleverne opnår kompetencemål og indhold på tværs af fag (fag gennemføres samtidig). Ved tværfaglig undervisning inddrages faglige elementer fra forskellige fag eller uddannelser, og kan dermed have sammenhæng med helhedsorienteret undervisning. Beskriv, hvilke fagelementer der inddrages i de planlagte aktiviteter, og på hvilken måde det ene fag understøtter det andet ved denne inddragelse Helhedsorientering: En undervisningsform, hvor flere mål og/eller dele tænkes sammen og integreres i helheder, der ud fra en erhvervsfaglig forståelse virker meningsfulde for eleven eller lærlingen. Disse helheder kan for eksempel bestå af temaer eller projekter, hvor der indgår undervisningsmål fra flere fag
Praksisrelatering	Handler om at skabe forbindelse mellem undervisningens indhold på erhvervsskolen og praksis inden for det pågældende erhverv. Det kan også handle om at skabe sammenhæng mellem den teoretiske og den praktiske undervisning. I LUP beskrives hvilke dele af forløbet, der har en nær praksisrelation og hvordan.
Differentiering	Det betyder, at underviseren i sit didaktiske arbejde med at nedbryde mål til undervisnings- og læringsmål, tilgodeser elever eller lærlinges forskellige behov og forudsætninger. Med udgangspunkt i mål og læringsmål tilrettelægger underviseren arbejds- og organisationsformer, indhold, progression og evalueringsformer, der imødekommer elever og lærlinges forskelligheder. Beskriv de overordnede metoder for differentiering, der anvendes i forløbet.

	Der kan her fx beskrives hvilke typer af aktiviteter, der planlægges målrettet til forskellige elevtyper, og på hvilken måde læringsaktiviteter gennemføres. Der kan fx differentieres på: • Opgaver • Indhold • Læringsmetode • Feedback
Evaluering og feedback	Beskriv, hvordan og hvornår i forløbet, du arbejder med evaluering og feedback. Beskrivelsen skal hænge sammen med forløbets indhold, temaer og andre beskrevne læringselementer. Evaluering: En vurdering af, hvad der er godt og mindre godt ift. opfyldelse af fx. et opgavekriterie. Vurderingen kan gennemføres som hhv. formativ (løbende fremadrettet) og summativ (opsamlende). Feedback: En planlagt proces, hvor der både kigges tilbage og fremad med afsæt i en vurdering af fx en praksis, en proces eller et produkt. Underviser og elev reflekterer sammen over elevens viden, kunnen og færdigheder med det formål at fremme læringen.
Bedømmelse (afsluttende)	Bedømmelse er en summativ evaluering, der foregår i forhold til fagets indhold. Ved den afsluttende bedømmelse i et fag eller forløb bliver eleven eller lærlingens grad af målopfyldelse vurderet med afsæt i bedømmelseskriterier, og ud fra eksaminations- og bedømmelsesgrundlaget. Bedømmelsesgrundlaget: Det eller de produkter, processer og præstationer, eleven eller lærlingen har arbejdet med, som derefter bedømmes af underviseren og en eventuel censor. Beskriv, hvilke elementer der udgør bedømmelsesgrundlaget, og hvilken vægt disse elementer hver især skal tillægges. Eksaminationsgrundlaget: Har til formål at give eleven eller lærlingen mulighed for at demonstrere de kompetencer, der skal bedømmes ved prøven. Eksaminationsgrundlaget er det materiale eller stof der

	eksamineres ud fra, og som dermed skaber mulighed for dialog, spørgsmål, faglige aktiviteter o.a. Bedømmelseskriterier: En beskrivelse af konkrete elementer/kriterier, som eleverne eller lærlingene bliver bedømt på. Bedømmelseskriterierne beskriver det, der har betydning for bedømmelsen, og viser tegn på elevens faglighed. Fx ordvalg, handlinger og kropssprog. Bedømmelseskriterierne skal således beskrive, hvad der lægges vægt på ved vurderingen af elevens eller lærlingens præstation i forhold til en bestemt opgaveløsning. Beskriv bedømmelseskriterierne med udgangspunkt i bedømmelses- og eksaminationsgrundlaget, så det tydeligt fremgår, hvilke overordnede elementer, der har betydning for bedømmelsen og viser elevens eller lærlingens faglighed. Bedømmelseskriterierne skal desuden beskrive væsentlige eller uvæsentlige mangler i bedømmelsen af elevens arbejde og bør som minimum være gradueret efter præstationsniveau.
Særligt vedr. prøver og eksamen	Der er krav til beskrivelse af prøver og eksamener på erhvervsuddannelserne i LUPPEN. Disse findes i bekendtgørelse om prøver og eksamen i grundlæggende erhvervsrettede uddannelser § 3 stk. 1 Erhvervsrettet eksamensbekendtgørelse, og betyder at der i LUP for forløbets enkelte prøver yderligere skal beskrives: • Eventuelle begrænsninger i tilladte hjælpemidler • Det anvendte sprog ved prøven, hvis det er et andet sprog end undervisningssproget • Prøveformer og om det er muligt for eksaminanden at vælge mellem forskellige prøveformer • Krav og mål, der er væsentlige for prøven, herunder lokalt fastsatte krav og mål.

Erhvervsfag

Erhvervsfag	Målpinde	Indhold
Erhvervsfag 1 Erhvervsintroduktion:	Undervisningens mål er, at eleven eller lærlingen på grundlæggende niveau kan: 1. Alene og i samarbejde med andre udføre simple erhvervsfaglige arbejdsopgaver under instruktion. 2. Handle ergonomisk, sikkerheds- og arbejdsmiljømæssigt korrekt ved løsningen af simple erhvervsfaglige opgaver. 3. Udføre simple erhvervsfaglige opgaver med relation til miljø, bæredygtighed, og den grønne omstilling. 4. Vælge og begrunde valg af fagretning i egen uddannelsesplan. 5. Gengive en erhvervsuddannelses opbygning og struktur herunder vekselvirkningen mellem skole- og virksomhedsophold.	Eleverne skal i opstarten møde forskellige lokale virksomheder, som giver et billede af retningerne handel, kontor og detail. Vi besøger lokale butikker og virksomheder. Med afsæt i disse besøg arbejder vi med en række spørgsmål, der skal hjælpe elever med at belyse forskelle mellem erhvervsretningerne. I år deltager vi i Green innovation Week i Skive, hvor eleverne skal oplave messen og dens workshops og udstillinger. Vi arbejder løbende med teamet bæredygtighed og klima i vores undervisning, hvilket dette besøg skal være medvirkende til. Eleverne skal med afsæt i dette forløb arbejde med Grønne Mikrohandlinger, der er eksempler på handlinger eleverne selv kan gøre i deres hverdag, der hjælper til et mere bæredygtigt samfund. De skal derudover også perspektivere til skolens initiativer på dette område.
Tværfaglighed og helhedsorientering		
I de forskellige projekter indgår emner fra grundfagene, så eleverne på denne måde oplever, hvordan fag og grundfag spiller sammen. Eleverne skal opleve, at teorien "giver mening", når de netop oplever, at begreber og teorier bruges på tværs af fag og projekter.		

Praksisrelatering

Vi inddrager i høj grad virksomheder fra vores lokale erhvervsliv, så eleverne oplever den praksisnære tilgang til begreber og teorier. Det betyder, at eleverne får en bedre forståelse for uddannelsen og fagernes relevans.

Differentiering

Arbejdet med projekter i erhvervsfag differentieres ud fra den enkelte og gruppernes formåen. Det kan fx være stilladsering, måden der stilles spørgsmål på, det kan være måden, der fremlægges på (foran mange eller kun foran underviser) eller justering i tid, der skal fremlægges.

Evaluerings og feedback

Der gives formativ feedback i løbet af deres projektforløb, så eleverne har mulighed for at bruge den konstruktivt og fremadrettet. Formativ og individuel feedback bidrager til elevernes fortsatte udvikling og refleksion over egen læring. Derved bliver fokus på læring snarere end karakterer.

Bedømmelse (afsluttende)**Bedømmelsesgrundlag/eksaminationsgrundlag****Bedømmelseskriterier****Bedømmelse** (karakter, bestået, gennemført eller andet)

Eleven bedømmes ud fra deltagelsen i de pågældende projekter.

Eleven bedømmes ud fra opfyldelse af faget mål i forhold til de fremlagte/afleverede projekter.

Eleven bedømmes med Be/IB

Erhvervsfag 2 Arbejdspladskultur	Undervisningens mål er, at eleven eller lærlingen på grundlæggende niveau kan: 1. Gengive eksempler på arbejdspladskulturer inden for fagretningens professioner, herunder egne muligheder for at bidrage til en produktiv og inkluderende arbejdsplads. 2. På baggrund af erhvervsrettede cases, gengive faktorer, der spiller ind på samarbejde i en arbejdsproces. 3. Deltage i dialog om arbejdspsykologiske emner herunder, sexisme, krænkende handlinger, seksuel diskrimination, racisme og forskelsbehandling, og tage aktivt stilling til, hvad et godt psykisk arbejdsmiljø er og den enkeltes rettigheder og pligter i forbindelse hermed. 4. Gengive roller og beslutningsprocesser i samarbejdet om en erhvervsspecifik opgave. 5. Gengive enkle og overskuelige eksempler på hensigtsmæssigt samspil mellem den enkelte medarbejder og virksomheden.	Arbejdet med arbejdspladskultur kommer til udtryk på forskellige måder. Gennem samarbejde med Dragsbæk er vi blandt andet på et virksomhedsbesøg, hvor vi kommer i kontakt med forskellige niveauer af organisationen. Vi får her et klart billede af den kultur, der er at finde på arbejdspladsen og hvordan de forskellige niveauer af organisationen oplever dette. Dertil er elever i VFU. På baggrund af VFU'en skal elever udarbejde en skriftlig rapport, hvor de blandt andet skal redegøre for den kultur, der er at finde i den virksomhed de var en del af under VFU. Her får eleverne mulighed for at tage stilling til, hvad et godt psykisk såvel som fysisk arbejdsmiljø dækker over.
Erhvervsfag 2 Lærepladssøgning	Undervisningens mål er, at eleven eller lærlingen på grundlæggende niveau kan: 1. Beskrive forskellige typer af virksomheder, lærepladsmuligheder, uddannelsesmuligheder og mulige aftaleformer ift. endelig valg af uddannelse.	I samarbejde med danskfaget skal eleverne arbejde med at skrive CV og ansøgninger. I forbindelse med virksomhedsforlagt undervisning i uge 46, skal eleverne skrive en ansøgning til deres

	2. Beskrive egne faglige og personlige kompetencer, samt interesse for valgte branche/uddannelse. 3. Lægge en målrettet plan for lærepladssøgning ift. kendskab til virksomheder og deres værdier, inden for den valgte fagretning. 4. Anvende forskellige metoder og værktøjer til at dokumentere og formidle sine kompetencer ved ansøgninger og mundtlige samtaler. 5. Opbygge og anvende nye og eksisterende analoge og digitale sociale netværk i sin lærepladssøgning. 6. Evaluere egen lærepladssøgning i forhold til uddannelsesønsker, egne kompetencer og efterspørgslen på arbejdsmarkedet. 7. Anvende Lærepladsen.dk samt andre digitale ressourcer, værktøjer, platforme til lærepladssøgning og håndtering af tilhørende dokumenter.	virksomhed. Virksomhederne skal give eleverne feedback på deres ansøgninger. Derudover skal vi arbejde med "samtalen".
Erhvervsfag 2 Samfund og sundhed	Undervisningens mål er, at eleven eller lærlingen på grundlæggende niveau kan: 1. Beskrive aktuelle samfundsmæssige forhold og problemstillinger indenfor elevens eller lærlingens hovedområde ved brug af egne ord. 2. Deltage i dialog om egen rolle og indflydelsesmuligheder i samfundet.	Projektet vurderes som en komponent i faget samfunds-fag. Se samfunds-fag. Udover nævnte projekt har vi udarbejdet et projekt der tager udgangspunkt i elevernes egen privatøkonomi. Vi får besøg af en lokal bank, som hjælper den enkelte elev med at udarbejde et privatbudget i Excel. Eleverne præsenteres desuden for mange fagbegreber og forskellige digitale platforme som fx. Borger.dk

	3. Gengive enkle og overskuelige eksempler om samspillet mellem samfundsudviklingen og udviklingen i virksomhederne, med inddragelse af sundheds- og miljømæssige aspekter. 4. Gengive hovedtræk i arbejdsmarkedets opbygning, herunder organisationer inden for fagretningens uddannelser, og mulighed for at udøve indflydelse på disse 5. Forklare betydningen af faktorer, der påvirker den enkeltes levevilkår og sundhed, herunder privatøkonomiske forhold og livsstilsfaktorer som personlig hygiejne, kost og fysisk form. 6. Opstille et privatbudget med baggrund i elevens eller lærlingens forventning til levestandard og indkomst i branchen. 7. Formidle betydningen og vigtigheden af at kunne anvende digitale platforme som E-boks, Min sundhed, Borger.dk samt andre nyttige digitale ressourcer, til at have kontrol over vigtige informationer og dokumenter. 8. Gengive faktorer der har betydning for den enkeltes seksuelle sundhed herunder kønssygdomme og prævention. • 9. Gengive faktorer der er af betydning i forhold til at vise respekt for andres kønsidentitet og seksualitet, modvirke seksuel chikane og forstå personlig grænsesætning.	
--	--	--

	10. I samarbejde med andre, diskutere og beskrive grundlæggende retningslinjer for færdsel på nettet, herunder digitale krænkelser, anvendelse af sociale medier og datasikkerhed.	
Tværfaglighed og helhedsorientering		
Der tilstræbes et holistisk syn på livet, forlyder det i offentligheden, når vi diskuterer, hvordan den mentale sundhed skal i fokus. I dette forløb forsøger vi at koble hverdag og arbejdsliv sammen, så de studerende får et bedre indblik i det samfund, de er en del af. Vi forsøger endvidere også at koble dette til stress-relevans, samt inddrage økonomisk sundhed og mental sundhed i relation til skolearbejde, hvor mange elever rammes af studiepres.		
Praksisrelatering		
Fokus på empiri vil være i højsædet, og undervisningen vil blive suppleret med besøg udefra, oplæg og eventuelt relevante dokumentarudsendelser.		
Differentiering		
Der vil ikke blive differentieret i dette projekt, da det nævnte materiale fortrinsvist er alment dannende. Jeg vil derfor bestrebe mig på at kommunikere emnet i et sprog og en didaktik, hvor snakken om disse emner kan give bedre mening for unge menneskers, der endnu ikke har betrådt arbejdsmarkedet.		
Evaluering og feedback		
Der vil blive udarbejdet refleksionsopgaver, hvor de studerende i grupper kan diskutere relevante problemstillinger. Jeg vil bestrebe mig på, at alle studerendes perspektiver kan blive bragt i spil.		

Bedømmelse (afsluttende)		
Bedømmelsesgrundlag/eksaminationsgrundlag	Bedømmelseskriterier	Bedømmelse (karakter, bestået, gennemført eller andet)
1. Beskrive aktuelle samfundsmæssige forhold og problemstillinger indenfor elevens eller lærlingens hovedområde ved brug af egne ord. 2. Deltage i dialog om egen rolle og indflydelsesmuligheder i samfundet 3. Gengive enkle og overskuelige ekeampler om samspillet mellem samfundsudviklingen og udviklingen i virksomhederne, med inddragelse af sundheds- og miljømæssige aspekter. 4. Gengive hovedtræk i arbejdsmarkedets opbygning, herunder organisationer inden for fagregningens uddannelser, og mulighed for at udøve indflydelse på disse 5. Forklare betydningen af faktorer, der påvirker den enkeltes levevilkår og sundhed, herunder privatøkonomiske forhold og livsstilsfaktorer som personlig hygiejne, kost og fysisk form. 6. Opstille et privatbudget med baggrund i elevens eller lærlingens forventning til levestandard og	Aktiv deltagelse og teoriforståelse og – gennemgang tillægges vægt.	Eleven bedømmes med Be/IB

indkomst i branchen. 7. Formidle betydning og vigtigheden af at kunne anvende digitale platforme som E-boks, Min sundhed, Borger.dk samt andre nyttige digitale ressourcer, til at have kontrol over vigtige informationer og dokumenter. 8, Gengive faktorer, der har betydning for den enkeltes seksuelle sundhed herunder kønssygdomme og prævention 9. Gengive faktorer, der er af betydning i forhold til at vise respekt for andres kønsidentitet og seksualitet, modvirk seksuel chikane og forstå personlig grænsesætning. 10. I samarbejde med andre, diskutere og beskrive grundlæggende retningslinjer for færdsel på nettet, herunder digitale krænkelser, anvendelse af sociale medier og datasikkerhed.		
--	--	--

Erhvervsfag 3 Arbejdsplanlægning og samarbejde	Undervisningens mål er, at eleven eller lærlingen på grundlæggende niveau kan: Niveau 1: 1. Planlægge, koordinere og udføre en arbejdsproces, alene og i samarbejde med andre. 2. Udvalge og anvende fysiske og digitale planlægningsværktøjer- og metoder. 3. Gengive forskellen på kollaborative og kooperative samarbejdsprocesser. 4. Kommunikere og handle hensigtsmæssigt i forskellige samarbejds- og arbejdsrelationer. Niveau 2: 5. Regulere og gentage arbejdsprocesser og metoder i forbindelse med faglige opgaveløsninger. 6. Deltage i dialog om, og med egne ord give eksempler på, løsning, planlægning og effektiv udførelse af forskellige arbejdsprocesser. 7. Genkende og beskrive forskellige typer af samarbejdsrelationer, roller og konflikttyper. 8. Anvende dialog og argumentation i samarbejdet om faglige opgaveløsninger.	I forbindelse med VFU i uge 46, skal eleverne arbejde med arbejdsplanlægning og samarbejde. Derudover vil de blive udfordret i opgaver, hvor resultatet af deres løsning afhænger af deres evner til at planlægge og samarbejde.
---	--	--

Erhvervsfag 3 Faglig dokumentation	Undervisningens mål er, at eleven eller lærlingen på grundlæggende niveau kan: Niveau 1: 1. Anvende eksisterende analoge og digitale faglige dokumentationer i en erhvervsrelevant arbejdsproces. 2. Anvende uddannelsernes faglige begreber i forbindelse med udarbejdelse af relevant faglig dokumentation. som arbejdssedler, egenkontrolskema, tekniske tegninger, tilbud, fakturaer o.l. 3. Digitalt dokumentere og formidle egne arbejdsprocesser, metoder og resultater. 4. Beskrive alternative værktøjer, faglige metoder, materialer m.v. ifb faglige opgaver. Niveau 2: 5. Udvælge og anvende forskellige former for faglig dokumentation i relation til en erhvervsrelevant opgave. 6. Give og modtage faglig feedback på arbejdsprocesser, metoder og resultater.	I løbet af de forskellige projekter, skal eleven dokumentere sit arbejde via forskellige værktøjer. Det kan være en rapport i forbindelse med VFU, det kan være en mundtlig fremlæggelse i forbindelse med Dragsbæk. Det kan være en pressemeddelelse i forbindelse med Kongehusets besøg.

Erhvervsfag 3 Faglig kommunikation	Undervisningens mål er, at eleven eller lærlingen på grundlæggende niveau kan: Niveau 1: 1. Forstå og anvende faglige udtryk og begreber. 2. Fremsøge og anvende relevante informationer og procedurebeskrivelser i relation til erhvervsfaglige opgaver. 3. Anvende forskellige kommunikationsformer og -metoder, der er afpasset modtageren og den givne opgave, herunder tale, sociale medier, SMS, e-mails og andre skriftlige dokumenter Niveau 2: 4. Vælge og begrunde hensigtsmæssige samarbejds- og kommunikationsformer herunder sociale medier SMS, tale, e-mails og andre skriftlige dokumenter. 5. Gengive kommunikationsprocesser på baggrund af grundlæggende kommunikationsmodeller, f.eks. afsender-modtager, envejs- og tovejskommunikation. 6. Beskrive forskellen i kropssprog, sprogbrug og kommunikationsform ift. de aktører, der indgår i fagretningens uddannelser.	I forbindelse med VFU i uge 46, skal eleverne udarbejde en VFU-rapport, hvor eleverne skal kunne bruge de erhvervsfaglige udtryk og begreber, som hører til deres VFU-virksomhed. Derudover vil de i rapporten blive udfordret i opgaver, som kræver, at de kan anvende forskellige kommunikationsformer tilpasset målgruppen. Det er fx udarbejdelse af jobansøgning og CV.
Erhvervsfag 3 Innovation og iværksætteri	Undervisningens mål er, at eleven eller lærlingen på grundlæggende niveau kan:	Eleverne arbejder med et projekt, hvor de skal starte egen virksomhed. De skal arbejde i grupper, så de lærer,

	Niveau 1: 1. Skelne mellem innovation og udvikling samt mellem forskellige typer af innovation i en eksisterende organisation eller ved opstart af ny virksomhed 2. Anvende innovative metoder i løsning af en erhvervsrelevant opgave. 3. Formidle simple forslag til nye eller ændrede arbejdsprocesser, serviceydelser og/eller produkter som grundlag for udvikling, eller opstart, af virksomhed. 4. Afprøve egne ideer eller forslag til ændringer af arbejdsprocesser. Niveau 2: 4. Beskrive nyudviklede produkter, eller serviceydelser ind i en simpel forretningsmodel. 5. Formidle og argumentere for relevans, målgruppe, og økonomi i den beskrevne forretningsmodel.	hvordan man sammen kan udvikle på ideer og mærke synergieffekten i gruppearbejde. I opstarten bliver eleverne præsenteret for forskellige typer af innovation. De skal arbejde med brainstorm, idegenerering og ideudvikling. Derudover skal de arbejde med hvordan de forskellige fag i samspil bidrager til løsning af deres projekt. Projektet afsluttes med en fremlæggelse.
Erhvervsfag 3 Metodelære	Undervisningens mål er, at eleven eller lærlingen på grundlæggende niveau kan: Niveau 1: 1. Vælge og praktisk anvende præsenterede arbejdsmetoder, der er mest hensigtsmæssige i en given situation.	Gennem samarbejde med Dragsbæk er vi blandt andet på et virksomhedsbesøg, hvor vi kommer i kontakt med forskellige niveauer af organisationen. Vi får her et klart billede af den kultur, der er at finde på arbejdspladsen og hvordan de forskellige niveauer af organisationen oplever dette. Projektet afsluttes med en præsentation, hvor eleverne skal arbejde med forskellige metoder og værktøjer.

	2. Vælge mellem forskellige arbejdsprocesser og -metoder i en erhvervsrelevant opgave under hensyn til parametre som bæredygtighed, sikkerhed og kvalitet. 3. Opstille kriterier og anvende evalueringsværktøjer til evaluering af egen arbejdsproces og metode. Niveau 2: 4. Deltage i dialog om forskellige arbejdsmetoders anvendelighed i forskellige arbejdsmæssige sammenhænge. 5. Foreslå ændringer til arbejdsmetoder og processer i forhold til en relevant faglig opgave.	I forbindelse med Kongehusets besøg i Thisted har vi udarbejdet et tværfagligt projekt mellem erhvervsfag, afsætning og samfunds-fag. I projektet arbejder vi med Thisted kommunes branding af eget område før- under og efter besøget. Derudover besøgte hver elev 3 lokale butikker og analyserede virksomhedens tiltag under besøget og den tilhørende arbejdsproces. Eleverne skulle spørge
Tværfaglighed og helhedsorientering		
I de forskellige projekter indgår emner fra grundfagene, så eleverne på denne måde oplever, hvordan fag og grundfag spiller sammen. Eleverne skal opleve, at teorien "giver mening", når de netop oplever, at begreber og teorier bruges på tværs af fag og projekter.		
Praksisrelatering		
Vi inddrager i høj grad virksomheder fra vores lokale erhvervsliv, så eleverne oplever den praksisnære tilgang til begreber og teorier.		
Differentiering		
Arbejdet med projekter i erhvervsfag differentieres ud fra den enkelte og gruppernes formåen. Det kan fx være måden der stilles spørgsmål på, det kan være måden, der fremlægges på (foran mange eller kun foran underviser) eller justering i tid, der skal fremlægges.		
Evaluering og feedback		
Der gives formativ feedback i løbet af deres projektforsløb, så eleverne har mulighed for at bruge den konstruktivt og fremadrettet. Formativ og individuel feedback bidrager til elevernes fortsatte udvikling og refleksion over egen læring. Derved bliver fokus på læring snarere end karakterer.		

Bedømmelse (afsluttende)		
Bedømmelsesgrundlag/eksaminationsgrundlag	Bedømmelseskriterier	Bedømmelse (karakter, bestået, gennemført eller andet)
	Eleven bedømmes ud fra deltagelsen i de pågældende projekter. Eleven bedømmes ud fra opfyldelse af faget mål i forhold til de fremlagte/afleverede projekter.	Eleven bedømmes med Be/IB

Grundfag

Undervisningen i grundfag tilrettelægges ud fra skolens fælles pædagogiske og didaktiske grundlag og i sammenhæng med den pågældende uddannelses erhvervsfaglige undervisning. Målpindene findes i grundfagsbekendtgørelsen:

[Bekendtgørelse om grundfag, erhvervsfag, erhvervsrettet andetsprogsdansk og kombinationsfag i erhvervsuddannelserne og om adgangskurser til erhvervsuddannelserne \(retsinformation.dk\)](#)

Mangler I skabeloner til alle grundfag, kopierer I blot nedenstående skabelon og udfylder.

Læringsmål og indhold grundfag

Grundfag	Målpinde	Indhold
Dansk C	Kommunikation 1. Eleven eller lærlingen kan kommunikere reflekteret og nuanceret i komplekse almene og erhvervsfaglige situationer med brug af relevante tale-, lytte- og samtalestrategier i forhold til formål og situation 2. Eleven eller lærlingen kan diskutere, argumentere og kommunikere hensigtsmæssigt i samarbejde og samvær med andre. 3. Eleven eller lærlingen kan reflektere over samspillet mellem formål og forskellige former for kommunikation samt egen rolle og ansvar i kommunikationssituationen 4. Eleven eller lærlingen kan vælge og anvende it og multimodale medier hensigtsmæssigt, reflekteret og kritisk til kommunikation, informationssøgning og formidling	Vi arbejder med intern og ekstern kommunikation. Eleverne skal præsenteres for kommunikationsmodellen, så de kan anvende den i det videre arbejde. Vi skal arbejde med forskellige argumentationsformer og – typer, så de er klædt på til at udarbejde forskellige kommunikationsmaterialer. Derudover vil vi tage fat på forskellige tekster, som er relevante i en virksomhed. Det kan fx. Være salgsbrev og pressemeddelelser. I den forbindelse sørger vi for at inddrage relevante virksomheder – fx nogle vi har besøgt, så vi opnår en praksisnær tilgang. I Dansk C er der også fokus på markedsføring - herunder Tv-reklamer og SOME. Vi udarbejder produkter og tekster, der har relevans for uddannelsen. Fx skal de markedsføre deres uddannelse på sociale medier – herunder hensyntagen til målgruppen. Vi skal læse forskellige artikler, der har relevans for deres dagligdag og uddannelse. Eleverne skal lære at tolke de

	5. Eleven eller lærlingen kan skelne mellem, reflektere over, vurdere og indgå i kritisk dialog om virksomheders interne og eksterne kommunikation 6. Eleven eller lærlingen kan forklare og reflektere over sproglige normer i diverse kontekster indenfor erhverv, uddannelse, samfund og danskfaget Læsning 1. Eleven eller lærlingen kan læse, forstå og diskutere teksters betydning i almene og erhvervsmæssige sammenhænge og anvende relevante læsestrategier i forhold til læseformål, teksttype og kontekst 2. Eleven eller lærlingen kan gennemføre målrettet og kritisk informationssøgning med relevans for erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag 3. Eleven eller lærlingen kan ud fra læseformål, kontekst og kendskab til teksttyper forberede og gennemføre læsning af relevans for erhverv, uddannelse og samfund og efterfølgende indgå i kritisk dialog om denne læsning Fortolkning 1. Eleven eller lærlingen kan forholde sig til kultur, sprog, historie, erhverv og uddannelse gennem analyse og diskussion af tekster	påstande og belæg, der er at finde i artiklerne. De skal kunne afkode et godt argument. Vi læser forskellige noveller, som har et indhold der kan perspektiveres til deres dagligdag og uddannelse. Derudover tager novellerne typisk afsæt i de problemstillinger, der har relevans for samfundet. Eleverne arbejder både individuelt og i grupper, så der netop kommer fokus på at kunne fordybe sig alene, men samarbejdet i grupper om en opgave er også vigtigt. Arbejdet i dansk C er bygget meget op om den praksisnære virkelighed – eleverne skal opleve, hvordan danskfaget kan bruges i praksis. Oversigt: Kommunikation • Intern • Ekstern • Kommunikationsmodeller • Logo • Mail Argumentation • Argumentationskneb • Appellformer
--	---	--

	2. Eleven eller lærlingen kan vælge og analysere diverse tekster, som er relateret til erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag og anvende relevante analysemodeller 3. Eleven eller lærlingen kan tolke og/eller uddrage relevant betydning af tekster, relateret til erhverv, historie, uddannelse, samfund og dagligdag, på grundlag af analyse og diskutere og vurdere tolkningen. 4. Eleven eller lærlingen kan metodisk reflektere over og vurdere tekster relateret til erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag på grundlag af analyse og indgå i kritisk dialog om sin vurdering 5. Eleven eller lærlingen kan perspektivere tekster relateret til erhverv, historie, uddannelse, samfund og dagligdag på grundlag af analyse Fremstilling 1 Eleven eller lærlingen kan anvende relevante skrivestrategier og udtrykke sig forståeligt, varieret og nuanceret i skrift, tale, lyd og billede i en form, der passer til genre og situation 2. Eleven eller lærlingen kan planlægge, forberede og fremstille formelt korrekte, varierede og nuancerede skriftlige og mundtlige tekster ved brug af teksttyper, der er relevante i forhold til emner og kontekster inden for erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag	Virksomhedens tekster • Invitation (i forbindelse med mail) • Pressemeddelelse • Salgsbreve • Nyhedsbreve SoMe • Markedsføring • Insta, facebook, LinkedIn og TikTok • Liveshopping (videnscenter) Sagprosa • Analyse Tv-reklamer • Analyse Noveller • Røvgvir af Sanne Munk Jensen • Lykken Lige nu af Charlotte Strandgaard • Lukketid af Geo Metz • Novellesamlingen Rester Hjemmesider • Analyse • Landingpage
--	--	---

	3. Eleven eller lærlingen kan sammenligne og gå i kritisk dialog med folk fra uddannelse og erhverv om egne og andres skriftlige produkter, herunder om skriveformål, målgruppe, genre og sproglig stil og grammatisk forståelse 4. Eleven eller lærlingen kan vælge, anvende og begrunde hensigtsmæssige repræsentationsformer med relevans for erhverv, uddannelse og samfund	Dokumentation Eleverne arbejder gennem forløbet med portfolio. Afsluttende prøve Faget afsluttes med caseeksamen, hvor deres portfolio indgår i minimum 3 af caseopgaverne.
Tværfaglighed og helhedsorientering		
Undervisning tager udgangspunkt i det praksisnære og arbejder tæt sammen med fag som afsætning. Dette for at skabe en forståelse for, hvordan faget bruges i praksis.		
Praksisrelatering		
Der arbejdes case baseret, så eleverne for mulighed for at kunne anvende teorien i praksis. Dette for at fremme forståelse og relevansen af teorien.		
Differentiering		
Gennem forløbet differentieres der i forhold til hjælpemidler, krav og stilladsering.		
Evaluerings og feedback		
Der gives formativ feedback i løbet af hele uddannelsesforløbet, så eleverne har mulighed for at bruge den konstruktivt og fremadrettet. Formativ og individuel feedback bidrager til elevernes fortsatte udvikling og refleksion over egen læring. Derved bliver fokus på læring snarere end karakterer.		

Bedømmelse (afsluttende)		
Bedømmelsesgrundlag/eksaminationsgrundlag	Bedømmelseskriterier	Bedømmelse (karakter, bestået, gennemført eller andet)
Faget afsluttes med caseeksamen med 5-7 caseopgaver, der dækker pensum, hvor deres portfolio indgår i minimum 3 af caseopgaverne.	Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilken grad eksaminandens præstation opfylder de faglige mål. Der lægges vægt på følgende: 1. Eleven anvender og reflekterer over kommunikationsmodeller og fortolkning både i almene og erhvervsfaglige sammenhænge 2. Eleven demonstrerer i sine fremlæggelser og besvarelser, at eleven eller lærlingen har arbejdet selvstændigt, struktureret og reflekteret 3. Eleven formulerer sig sproglig korrekt, reflekteret og situationsbestemt 4. Eleven læser, kan forstå, fortolke og vurdere tekster ud fra forskellige perspektiver 5. Eleven går i dialog om og kan bedømme korrekt anvendelse af sprogbrug og sproglige normer både i almene og erhvervsfaglige sammenhænge 6. Eleven viser kendskab til og forståelse af fiktionstekster, praksisnære tekster og multimodale tekster og kan reflektere, diskutere og bedømme disse genrer	Karakter efter 7-trinsskalaen. Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering af elevens præstation.
Særligt vedr. prøver og eksamener		

Caseeksamen er gennemføres på baggrund af caseorienteret undervisning, som betyder, at man arbejder med problemstillinger eller områder fra konkrete virksomheder eller brancher.

Prøven tilrettelægges på grundlag af en kendt case om en konkret virksomhed eller branche, udarbejdet af den prøveafholdende skole, evt. i samarbejde med en branche eller virksomhed.

Ved undervisningens afslutning gennemføres en caseundervisningsdag, hvor eleverne stilles 5-7 caseopgaver. Dagen har en varighed på 6 timer. Eleverne arbejder individuelt eller i grupper og må modtage vejledning. Eleverne afleverer individuelle besvarelser af opgaverne ved arbejdsdagens afslutning.

Caseopgaverne udformes, så mindst én opgave inddrager elevernes præsentationsportfolio.

Der afholdes en mundtlig prøve af 30 minutters varighed, inklusiv votering. Eksaminationen tager udgangspunkt i de stillede caseopgaver. Censor beslutter hvilke af de 5-7 opgaver, som der er grundlag for eksaminationen og som eksaminationen indledes med. Præsentationsportfolioen indgår i caseopgavesættet.

Til de valgte opgaver stilles yderligere to ukendte spørgsmål, som uddyber relevant kerne stof i forlængelse af caseopgaven. Spørgsmålene stilles under eksaminationen af eksaminator.

Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering af elevens eller lærlingens præstation.

Læringsmål og indhold grundfag

Grundfag	Målpinde	Indhold
Erhvervsinformatik C	Faget indeholder tre kompetenceområder: – Digital myndiggørelse - Digital myndiggørelse omhandler kritisk, reflektiv og konstruktiv undersøgelse af betydningen af indførelse af digital teknologi og automatisering i de erhverv, som eleverne eller lærlingene uddanner sig til, herunder forståelse for sikkerhed, etik og konsekvenser ved digitale teknologier. – Erhvervsrettet digital udvikling - Erhvervsrettet digital udvikling omhandler konkret praktisk arbejde, som leder frem mod udvikling eller redesign af digitale artefakter, herunder tilrettelæggelse og gennemførelse af iterative designprocesser samt modifikation og videreudvikling af digitale artefakter med relevans i en erhvervsfaglig kontekst. – Teknologisk handleevne og computationel tankegang - Teknologisk handleevne og computationel tankegang omhandler anvendelse af grundlæggende viden om netværk, forståelse af algoritmiske forskrifter, programmering, logisk og algoritmisk tænkning, abstraktion og mønstergenkendelse, datamodellering samt test og afprøvning.	Fagets mål opfyldes gennem arbejde med kernestof og med supplerende stof. I forbindelse med digital myndiggørelse tages der udgangspunkt i følgende emner. Sikkerhed og adfærd: - Her forholder eleven sig til relevante nyheder i forhold til cybersikkerhed. Hvilken trussel står virksomhederne over for? Samt hvordan kan de forebygge denne trussel gennem tiltag og initiativer. - I undervisningen tager vi fat i aktuelle problemstillinger. De tjekker diverse aviser og nyhedsartikler for aktuelle cyberangreb. - Det er blandt andet emner som digital adfærd, menneskelige fejl samt fokus på love og regler i forbindelse med GDPR. - Dertil skal elever kunne analysere et digitalt artefakt med udgangspunkt i følgende: - o Teknologianalyse - o Formålsanalyse - o Brugsstudier - o Konsekvensvurdering 🔍 Hvordan det digitale artefakt påvirker vores dagligdag med afsæt i individet, samfundet og erhvervslivet.

	Undervisningens mål er, at eleven... 1. kan handle med dømmekraft i komplekse professionelle situationer og vurdere digitale artefakters betydning for arbejdsgange, arbejdets organisering, organisationen og for samfundet. 2. kan redegøre for og diskutere beskyttelse af virksomheders, kunders og brugeres digitale data og for de generelle tekniske og samfundsmæssige aspekter af it-sikkerhed. 3. kan i en erhvervsfaglig kontekst analysere et digitalt artefakts forudsætninger, indstillinger, funktionalitet samt intenderet brug. 4. kan med udgangspunkt i en analyse af et digitalt artefakt fra fagområdet redesigne artefaktet og brugen af dette på en værdiskabende måde. 5. kan selvstændigt tilrettelægge og udføre iterative designprocesser. 6. kan anvende computationel tankegang til løsning af problemstillinger i en erhvervsfaglig kontekst. 7. kan identificere basale strukturer i et programmeringssprog og anvende grundlæggende programmering til modifikation og (videre)udvikling af programmer 8. kan redegøre for netværksarkitektur.	Der stræbes efter, at analysen af digitale artefakter tages udgangspunkt i lokale virksomheder. Det kunne fx være en analyse af Trustpilot som digitalt artefakt med afsæt i ELSK eller Vinhuset, der begge har en holdning til Trustpilot og bruger det aktivt i deres hverdag. Vi tager udgangspunkt i nogle af de tjenester elever har på deres telefon. Hvilke informationer giver de til diverse virksomheder igennem deres aktivitet på deres mobil. Vi skal også analysere diverse apps. Det har til formål at sikre en forståelse for eleverne, hvordan de apps de bruger, har deres eksistensgrundlag. Med afsæt i erhvervsrettet digital udvikling tages der udgangspunkt i følgende emner: - Innovations- og designprocesser - o Idégenerering - o Konstruktion - o Metoder til prototyping - Brugergrænseflader - Brugertest Når vi arbejder med erhvervsrettet digital udvikling, skal vi have eleverne til at være kreative. Når vi udvikler digitale produkter, gælder det om at være kreative. Det kan eventuelt være ved at udarbejde nye produkter på baggrund af aktuelle problemstillinger og/eller at videreudvikle nuværende apps. Vi skal her være praktiske, hvor vi skal lave konkrete produkter. Det kan fx være gennem en app i App Lab, en
--	---	---

	9. kan redegøre for opbygning af og anvendelse af enkle erhvervsfaglige databaser, udtrække information samt bearbejde information i disse.	hjemmeside i Wix, eller en aktuel database med udgangspunkt i en virkelighedsnær case. Den virkelighedsnære case kunne fx være en aktuel forening elever er aktive i. Teknologisk handleevne og computationel tankegang tager udgangspunkt i følgende indhold: - Basal programmering med udgangspunkt i begreber som funktioner, variabler, sekvenser, løkker og forgreninger. - Test, systematisk fejlsøgning og kvalitetssikring - Omsætning af problemløsninger til algoritmer gennem dekomposition, abstraktion, mønstre og generaliseringer - Data og databaser som værktøj med udgangspunkt i relationsdatabaser og flade databaser. - Internettet kontra world wide web - Klient/server-arkitektur - 3-lags arkitektur Eleverne skal være nysgerrige på, hvordan deres computere eksempelvis fungerer. Hvad er det, der gør, vi kan kommunikere med hinanden på tværs af tablets. Vi tager udgangspunkt i de apps, der ligger på deres telefon. Hvad er det, der gør, at nogle apps virker uden adgang til internettet, mens andre kun virker med internetforbindelse. Overordnet set er arbejdsmåden består af oplæg, gruppearbejde, individuelt arbejde, produktudvikling og casearbejde for samtlige emner. Eleverne vil blive bedømt både gennem individuelt arbejde samt gruppearbejde. De vil blive evalueret både mundtlig og teknisk. Det er et mundtligt fag, hvorfor refleksion og
--	--	--

		forståelse på klassen vægter højt. Erhvervsinformatik er dog også et kreativt fag, hvor formålet er at få teknisk forståelse for programmering, database og andre former for teknisk udvikling. Deres kreative evner og forståelse til at udarbejde konkrete prototyper af apps og databaser, eksempelvis, vil derfor også vægte højt. Eleverne vil løbende modtage mundtlig og skriftligt feedback i forhold til de skriftlige/tekniske produkter, de udarbejder, der skal være en del af deres portofolio, hvis eksamen skulle ske.
Tværfaglighed og helhedsorientering		
Undervisningen i Erhvervsinformatik C tilrettelægges, så den understøtter tværfaglighed og en helhedsorienteret forståelse af merkantile problemstillinger. Faget inddrages i samspil med andre fag som fx virksomhedsøkonomi og afsætning, hvor digitale teknologier og løsninger kobles til konkrete cases og projekter. Dertil er der løbende fokus på relevante nyheder fra den virkelige verden, der gør det relevant og helhedsorienteret.		
Praksisrelatering		
Undervisningen er praksisorienteret på den måde, at det hele tiden er centralt, at der sker en vekselvirkning mellem teoretiske viden og praktisk forståelse for digitaliseringens indvirkning og konsekvenser for individet, medarbejderen og samfundet. Fokus er løbende på at reflektere på, hvordan et givent emne påvirker vores dagligdag.		
Differentiering		
Undervisningen i faget tilrettelægges med udgangspunkt i, at eleverne har forskellige forudsætninger, læringsstile og interesser. Differentieringen sker ved at variere arbejdsformer, opgavetyper og sværhedsgrad, så alle elever får mulighed for at arbejde på et niveau, der udfordrer og motiverer dem. For den enkelte elev kan dette betyde særlige støtte eller ekstra vejledning.		
Evaluerings og feedback		
Evaluerings og feedback i faget sker løbende gennem hele undervisningsforløbet og tilpasses både klassen som helhed og den enkelte elevs udvikling. På klasseniveau gives der fælles feedback i forbindelse med gennemgang af opgaver, projekter og fremlæggelser, hvor eleverne får indblik i faglige styrker og udviklingspunkter. Dette understøttes af dialog i plenum, hvor eleverne trænes i at reflektere over egne og andres løsninger. På individuelt niveau modtager eleverne vejledning undervejs i deres arbejdsproces, fx i forbindelse med arbejdsportofolio.		
Bedømmelse (afsluttende)		

Bedømmelsesgrundlag/eksaminationsgrundlag	Bedømmelseskriterier	Bedømmelse (karakter, bestået, gennemført eller andet)
Fagets eksaminationsgrundlag er en caseeksamen med 5-7 caseopgaver, hvor elevernes præsentationsportofolio skal indgå samt tilhørende skjulte spørgsmål til de repræsenterede emner.	Bedømmelsen tager udgangspunkt i en helhedsvurdering af elevens faglige niveau, herunder evnen til at anvende teori i praksis, kvaliteten af analyser og digitale løsninger samt refleksion over fagets kompetenceområder. Bedømmelsen er en vurdering af dette og lægger især vægt på, at eleven skal kunne: - diskutere og udtrykke sig klart og præcist i et korrekt fagligt sprog. - reflektere kritisk og konstruktivt over erhvervsfaglige og samfundsmæssige problemstillinger ved digitale teknologier og automatisering. - argumentere for eget redesign af et digitalt artefakt ved blandt andet anvendelse af brugertest m.m. - reflektere over anvendte design- og udviklingsmetoder. - anvende og udvise forståelse for brug af data i erhvervsfaglige sammenhænge. - udvise forståelse for potentialer og risici ved programmering i forhold til elevens branche og uddannelse.	Karakter efter 7-trinsskalaen. Der gives én karakter for en helhedsvurdering af eksaminationen.
Særligt vedr. prøver og eksamener		
Caseeksamen gennemføres på baggrund af caseorienteret undervisning, som betyder, at man arbejder med problemstillinger eller områder fra konkrete virksomheder eller brancher.		

Prøven tilrettelægges på grundlag af en kendt case om en konkret virksomhed eller branche, udarbejdet af den prøveafholdende skole, evt. i samarbejde med en branche eller virksomhed.

Ved undervisningens afslutning gennemføres en caseundervisningsdag, hvor eleverne eller lærlingene stilles 5-7 caseopgaver. Dagen har en varighed på 6 timer. Eleverne eller lærlingene arbejder individuelt eller i grupper og må modtage vejledning. Eleverne eller lærlingene afleverer individuelle besvarelser af opgaverne ved arbejdsdagens afslutning.

Caseopgaverne udformes, så mindst én opgave inddrager elevernes eller lærlingenes udarbejde præsentationsportofolio.

Caseopgaverne skal dække de forskellige faglige mål fra faget.

Der afholdes en mundtlig prøve af 30 minutters varighed, inklusiv votering. Eksaminationen tager udgangspunkt i de stillede caseopgaver. Censor udvælger 2 ud af de 5-7 opgaver, som danner grundlag for eksaminationen, og som eksaminationen indledes med.

Til de valgte opgaver stilles yderligere 2-3 ukendte spørgsmål, som uddyber relevant kernestof i forlængelse af caseopgaven. Spørgsmålene stilles under eksaminationen af eksaminator.

Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering af elevens eller lærlingens præstation.

Læringsmål og indhold grundfag

Grundfag	Målpinde	Indhold
Organisation C	Eleverne skal kunne: • Afgøre, hvilke forhold der har betydning for virksomhedens ledelse og organisation, herunder demonstrere viden og kundskaber om fagets identitet og metoder. • Identificere, formulere og løse ledelsesmæssige og organisatoriske problemstillinger. • Anvende ledelsesmæssige og organisatoriske modeller. • Ræsonnere med anvendelse af fagets teori, herunder kunne forklare sammenhænge mellem ledelsesmæssige og organisatoriske forhold i en given kontekst. • Indsamle og bearbejde simple informationer om virksomhedens ledelsesmæssige og organisatoriske forhold. • Fortolke og formidle informationer om virksomhedens ledelsesmæssige og organisatoriske forhold bredt og i samspil med andre fag. • Udvælge og anvende relevante digitale værktøjer.	Gennem undervisningen i organisation skal eleverne udvikle deres evne til at analysere, vurdere og formidle problemstillinger omkring ledelse og organisation gennem anvendelse af fagets teori. Undervisningen skal desuden fremme elevernes evne til at arbejde struktureret og målrettet, men også innovativt med løsning af en virksomhedsledelsesmæssige og organisatoriske udfordringer. Undervisningen skal bidrage til udvikling af elevernes digitale kompetencer og dannelse. Desuden skal undervisningen fremmer elevernes nysgerrighed, engagement i fagets discipliner og kernestofområder. Undervisningens tilrettelæggelse Undervisningen er tilrettelagt i 5 obligatoriske forløb, 1 supplerende forløb samt 1 selvvalgt emne: 1. Ledelse og organisation i historisk perspektiv - Klassiske og nyere skoler 2. Organisationsstruktur og design - Arbejdsdeling og organisationsprincipper - Konfigurationer/idealtyper - Organisationsform 3. Motivationsteori

		- Adfærdsmæssigt og humanistisk perspektiv - Psykologisk kontrakt 4. Ledelsesteori - Leadership - Management og coaching - Lederroller - Menneskesyn - Ledergitter - Situationsbestemt ledelse 5. Organisationskultur - Perspektiver på organisationskultur - Kulturdimensioner - Kultur og ledelse 6. Forandringsledelse (Supplerende forløb) - Ledelse af forandringer - Modstand mod forandringer - Kommunikationsteori 7. Synopsis (Selvvalgt emne) - Tager udgangspunkt i det erhvervsfaglige hovedområde eller den uddannelse, som eleven eller lærlingen, har valgt.
--	--	---

		- Udgangspunkt for opgaven kan være artikler, egne kendte problemstillinger der beskrives, TV-dokumentar, film eller lignende. - Eleven eller lærlingen udarbejder synopsis samt præsentationsmateriale over selvvalgt emne Der undervises i emnerne efter kronologisk rækkefølge, alle emner bliver opfyldt at relevante opgaver op klassen og afsluttes med en emneopgave i de respektive emner. Enmeopgaverne diskuteres på klassen, der vil forekomme gruppefremlæggelser og der vil blive givet feedback ud fra deres evne til at arbejde aktivt med emnerne og deres evne til at udvide deres analyse med tværgående viden fra de respektive kapitler. Dokumentation: Dokumentationen består af skriftlige opgaver, caseopgaver, præsentationer m.v., der arbejdes hen imod en præsentation af selvvalgt emne. Det skal fremgå klart for eleverne, hvad du måler deres dokumentation på, og hvad de skal gøre for at opfylde målene. Elevens dokumentation omfatter faglige teksttyper, der er relevante for eleven eller lærlingens uddannelsesretning og fremtidige jobsituation i erhvervslivet, samt teksttyper, der er relevante for eleven eller lærlingens videre uddannelse og for eleven eller lærlingens personlige udvikling.
--	--	--

Tværfaglighed og helhedsorientering
Jeg prøver at skabe forbindelse mellem grundfag som dansk, engelsk og samfundsfag samt erhvervsfagene (arbejdsplanlægning og samarbejde). Jeg tilrettelægger undervisningen som projektorienteret og praksisnær. I forbindelse med helhedsorientering prøver jeg at skabe en meningsfuld undervisning, hvor jeg prøver at inkludere elevernes erfaringer fra deres fritidsjob.
Praksisrelatering
Jeg prøver at koble teori og praksis på en måde der gør undervisningen mere relevant og anvendelig for eleverne. I forbindelse med undervisningen tages udgangspunkt i dokumentar, artikler samt oplæg. I undervisningen gives en teoretisk undervisning, derefter skal eleverne arbejde med casearbejde, hvor eleverne kan omdanne teori til praksis. Det er vigtigt at underviseren tydelig gøre sammenhængen.
Differentiering
Eleverne bliver præsenteret for læringsmål men de får mulighed for at nå læringsmålene på forskellige måder. Nogle elever kan få lov til at analysere en case med støtte og vejledning. Andre elever får en mere kompleks opgave ved at sammenligne flere organisationer. Eleverne får også mulighed for at aflevere på forskellige måde.
Evaluering og feedback
Der bliver givet formativ og summativ feedback. Alle får feedback på deres opgaver som hjælper dem i processen i forhold til at blive bedre til faget.
Feedback Underviser, giver eleverne feedback ud fra læringsmålene på elevens proces. Eleverne giver feedback til dig på, hvad der giver læring for dem, er et værdifuldt værktøj, når du evaluerer din egen undervisning og effekt på elevens læring. Feedback til eleven: Underviser vejleder og faciliterer. Det gør underviser ved at holde elevens fokus på læringsmålene for processen og evalueringen ift. målopfyldelsen. Underviser peger på muligheder, som eleven måske ikke har set, gør opmærksom på hjælpemidler som eleven med fordel kan anvende, på strategier som eleven skal arbejde på at udvikle, på sprogbrug som skal justeres mv.

Fedback til underviser:

Underviser evaluerer gennemført undervisning ud læringsmålene for at opnå et justeret grundlag for at tilrettelægge undervisning på ny. Når elever giver underviser feedback ud fra undervisningens mål, bliver underviser selv så dygtig, som underviser kan. Effektiv feedback fra elever forudsætter, at undervisers evaluering og elevernes feedback sker på samme grundlag i form af klart formulerede læringsmål.

Evaluering og bedømmelse

Undervisningen og elevens udbytte heraf evalueres løbende. Evalueringens formål er at understøtte progression i den enkelte elevs læring og skal sikre, at eleven reflekterer over sin faglige udvikling i sammenhæng med faget og erhvervsuddannelsen som helhed. Den løbende evaluering sker på baggrund af løsning af opgaver, både skriftlige og mundtlig samt samtaler mellem lærer og elev.

På de merkantile erhvervsuddannelser afholdes prøveform a:

Prøven tilrettelægges på grundlag af en kendt case om en konkret virksomhed, udarbejdet af underviseren, evt. i samarbejde med en virksomhed.

Ved undervisningens afslutning gennemføres en caseundervisningsdag, hvor eleverne stilles 5-7 caseopgaver. Arbejdsdagen har en varighed på 6 timer. Eleverne arbejder individuelt eller i grupper og må modtage vejledning. Eleverne afleverer individuelle besvarelser af opgaverne ved arbejdsdagens afslutning. Caseopgaverne udformes, så mindst én opgave inddrager elevernes selvvalgte emne. Caseopgaverne skal til sammen dække de væsentlige faglige mål, som underviseren har udvalgt til prøven. Der afholdes en mundtlig prøve af 30 minutters varighed, inklusiv votering. Eksaminationen tager udgangspunkt i de stillede caseopgaver. Censor beslutter hvilke af de 5-7 opgaver, som der er grundlag for eksaminationen og som eksaminationen indledes med. Under eksaminationen inddrager eleven sit selvvalgte emne. Til de valgte opgaver stilles yderligere to ukendte spørgsmål, som er indenfor kernestoffet. Spørgsmålene stilles under eksaminationen af eksaminator. Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering af elevens præstation. Caseopgaverne, de ukendte spørgsmål samt en fortegnelse over hver enkelt elevs selvvalgte emne sendes til censor forud for prøvens afholdelse.

Bedømmelse (afsluttende)

Bedømmelsesgrundlag/eksaminationsgrundlag	Bedømmelseskriterier	Bedømmelse (karakter, bestået, gennemført eller andet)
Der gives mundtlig karakter ud fra elevens mundtlig og skriftlige arbejde. Eksaminationsgrundlaget er elevens eller	Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilken grad eksaminandens præstation opfylder de faglige mål, som de er angivet i pkt. 2.1. Se i øvrigt § 8, stk. 3.	Karakter efter 7-trinsskalaen. Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering af elevens præstation.

lærlingens besvarelse af caseopgaverne samt de stillede ukendte spørgsmål. Bedømmelsesgrundlaget er elevens mundtlige præstation ved prøven. I bedømmelsesgrundlaget kan der indgå materiale udarbejdet af eleven i forbindelse med opgaveløsning på caseundervisningsdagen, men materialet bedømmes ikke særskilt.	Skolen kan uddybe prøvens specifikke bedømmelseskriterier i forhold til de væsentlige mål og krav, som skolen har udvalgt i forhold til prøven samt i prøvens bedømmelsesgrundlag. I bedømmelse af elevens præstation i faget lægges vægt på følgende: – Eleven udtrykker sig klart og præcist i et korrekt fagligt sprog. – Eleven inddrager konkrete, relevante og akutte eksempler fra praksis. – Eleven anvender relevante modeller og teorier samt argumenterer for sine valg. – Eleven bearbejder informationer om en virksomheds ledelsesmæssige og organisatoriske forhold.	
Særligt vedr. prøver og eksamener		
Der henvises til § 9 for uddannelser der udbydes med caseeksamen. EUC Nordvest anvender prøveform A caseeksamen til organisations C Prøveform a caseeksamen		

Prøven tilrettelægges på grundlag af en kendt case om en konkret virksomhed eller branche, udarbejdet af den prøveafholdende skole, evt. i samarbejde med en branche eller virksomhed.

Ved undervisningens afslutning gennemføres en caseundervisningsdag, hvor eleverne eller lærlingene stilles 5-7 caseopgaver. Arbejdsdagen har en varighed på 6 timer. Eleverne eller lærlingene arbejder individuelt eller i grupper og må modtage vejledning. Eleverne eller lærlingene afleverer individuelle besvarelser af opgaverne ved arbejdsdagens afslutning.

Caseopgaverne udformes, så mindst én opgave inddrager elevernes eller lærlingens selvvalgte emne.

Caseopgaverne skal til sammen dække de væsentlige faglige mål, som skolen har udvalgt til prøven.

Der afholdes en mundtlig prøve af 30 minutters varighed, inklusiv votering. Eksaminationen tager udgangspunkt i de stillede caseopgaver. Censor beslutter hvilke af de 5-7 opgaver, som der er grundlag for eksaminationen og som eksaminationen indledes med. Under eksaminationen inddrager eleven eller lærlingen sit selvvalgte emne.

Til de valgte opgaver stilles yderligere to ukendte spørgsmål inden for kernestoffet. Spørgsmålene stilles under eksaminationen af eksaminator.

Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering af elevens eller lærlingens præstation.

Caseopgaverne, de ukendte spørgsmål samt en fortegnelse over hver enkelt elevs eller lærlings selvvalgte emne sendes til censor forud for prøvens afholdelse.

Læringsmål og indhold grundfag

Grundfag	Målpinde	Indhold
Matematik C	Faglige mål 1. Anvende matematisk modellering til formulering, afgrænsning, analyse og løsning af enkle som komplekse opgaver samt undersøgelse af spørgsmål fra erhverv, hverdag eller samfund, herunder vurdere og reflektere over resultatet og dets validitet (modelleringskompetence), 2. anvende tal og symboler samt kendte og ukendte formeludtryk præcist (symbolkompetence), 3. forstå og anvende matematiske begreber, tankegang og metoder samt vælge og gøre rede for forskellige repræsentationer af det samme matematiske stof (tankegangs- og repræsentationskompetence), 4. formidle forhold af matematisk karakter mundtligt og skriftligt ved vekslende anvendelse af et præcist matematisk symbolsprog og hverdagssproget (kommunikationskompetence), 5. anvende relevante hjælpemidler, herunder digitale hjælpemidler (hjælpemiddelkompetence) og 6. udføre og forholde sig til eget og andres ræsonnement (ræsonnementskompetence).	Gennem forløbet med matematik arbejder vi meget ud fra matematikken som en model for løsning af praktiske opgaver. Vi inddrager praksisnære eksempler, så eleverne for en forståelse for, hvilke muligheder der er forbundet med at anvende matematik til løsning af praktiske problemstillinger. Indledningsvist i forløbet arbejder vi med den grundlæggende matematik, hvorefter vi bygger på med kernestof og supplerende stof. Undervisningen er delt op med følgende emner: • Grundlæggende matematik • Ligninger og uligheder • 2 ligninger med 2 ubekendte • Lineære funktioner • Andengradspolynomier • Eksponentielle funktioner • Finans – rentes- og annuitetsregning • Statistik <i>I arbejdet med grafer, anvender vi Geogebra.</i> I arbejdet med matematik veksler vi mellem individuelt arbejde og gruppearbejde. Eleverne skal forstå, hvordan de kan udvikle sig i samspil med andre og derefter i højere grad være i stand til at arbejde selvstændigt med matematiske problemstillinger.

	Tal og symbolbehandling 1. Regneregler, herunder parenteser og regningsarternes hierarki 2. Regning med procent, potenser og rødder 3. Simpel algebraisk manipulation 4. Reduktion 5. Anvendelse af regnetekniske hjælpemidler Supplerende stof: Funktioner og grafer 1. Koordinatsystemet 2. Lineære funktioner, andengradsfunktioner, eksponentielle funktioner og logaritmefunktioner med tilhørende grafiske afbildninger 3. Regressionsanalyse 4. Løsning af ligninger og simple uligheder Statistik 1. Empiriske observationssæt, herunder grafiske beskrivelser og statistiske deskriptorer 2. Udtræk af data fra database. 3. Konstruktion af tabeller	Generelt i forløbet arbejder vi ud fra få konkrete virksomheder, så der er et fast flow i undervisningsforløbet, og hvordan matematikken anvendes i praksis. Dokumentation Sideløbende med undervisningen udarbejder eleverne en projektrapport. Rapporten tager udgangspunkt i nogle matematiske udfordringer hos vores lokale "Ismejeriet Thy". Rapporten giver eleverne mulighed for at anvende matematikken til at undersøge spørgsmål af praktisk karakter. Afsluttende prøve Ved afslutningen af undervisningen afholdes en mundtlig prøve med udgangspunkt i prøveform b (caseeksamen). Forud for caseeksamen gennemføres en caseundervisningsdag med en varighed på 4 timer. Rapporten om Ismejeriet Thy indgår som en del af eksamen.
--	---	--

4. Grafisk beskrivelse af observationssæt, herunder frekvensfunktioner og sumfunktioner

5. Middelværdi, varians og standardafvigelse

Rentes- og annuitetsregning

1. Rentesregning, herunder frem- og tilbageskrivning af en kapital, beregning af rentefod, antal terminer og gennemsnitlig procent

2. Årlig effektiv rente

3. Kendskab til årlig omkostning i procent

4. Indextal

5. Annuitetsregning, herunder opsparings- og gældsannuitet, beregning af annuitetsydelse, rentefod og antal ydelser

6. Amortisationsplan

Tværfaglighed og helhedsorientering

På Gf1 forsøger vi at skabe en undervisning, der giver mening for eleverne. Det er vigtigt for vores elever at vide, hvordan de kan bruge teorien. Vi inddrager erhvervslivet, så eleverne får fornemmelsen af, hvordan vores fag spiller ind i deres praktiske hverdag. Vi arbejder med teorien, som eleverne skal udfolde i praksis.

På erhvervsuddannelserne på EUC Nordvest er det en kerneværdi, at alle elever skal opleve succes – uanset forudsætninger. Nedenstående fire pejlemærker ses i relation til værdien, hvor de både udspringer af selve værdien og understøtter den:

1. Vi vil styrke karakterdannelse og digital dannelse på Business Nordvest
2. Vi vil gennem differentiering, helhedsorientering og en virkelighedsnær tilgang skabe motiverende, innovativ og inddragende undervisning
3. Gode lærer-/elevrelationer baseret på gensidig respekt og anerkendelse ses som en forudsætning for elevernes trivsel
4. Formativ feedback skal fremme elevernes refleksion over egen læring og progression.

Den pædagogiske ramme og pejlemærkerne er udfoldet og uddybet her: [pædagogiskramme-eud.pdf](#) (eucnordvest.dk)

Fire fokusområder relaterer sig særligt til bekendtgørelsen om erhvervsuddannelser, fordi de skønnes at være helt afgørende i forhold til elevernes udbytte af al undervisning på netop erhvervsuddannelserne:

1. Helhedsorientering
2. differentiering
3. tværfaglighed
4. praksisnærhed

De fire fokusområder tænkes i videst muligt omfang ind i den måde undervisningen og indholdet planlægges på:

Helhedsorientering

Målene i forløbet bindes sammen i temaer, hvor eleverne bringes til at tænke helheder frem for at tænke enkelte fag eller læringsmål og i højere grad ser dem i en sammenhæng, hvor de er hinandens forudsætninger.

Tværfaglighed

Det tilstræbes, at eleverne får en oplevelse af, at fagene hænger sammen på tværs. Det gøres blandt andet ved, at enkeltelementer fra grundfagene knyttes med det uddannelsesspecifikke fag. Det kan f.eks. være ved at beregninger fra matematik og kommunikations- og formidlingsteori anvendes relateret til uddannelsens indhold.

Praksisrelatering

Praksisnærhed

De teoretiske dele af undervisningen tilrettelægges i videst muligt omfang med en praktisk tilgang – f.eks. ved at tage udgangspunkt i caseopgaver, så eleverne opnår en forståelse for sammenhængen mellem fagstoffet og de kompetencer, der er brug for i branchen. Udgangspunktet er, at eleverne altid – også når det drejer sig mere teoretisk stof - skal kunne se, at fagstoffet hænger sammen med det, der foregår på arbejdspladsen inden for den givne branche.

Differentiering

Differentiering

Undervisningen tilrettelægges – hvis nødvendigt – på flere niveauer, så alle målgrupper tilgodeses, og sandsynligheden for optimalt udbytte for alle øges. Gennem forløbet differentieres der i forhold til hjælpemidler, krav og stilladsering. Det kan fx være diverse formelskabeloner og vejledninger til løsning af opgaver.

Evaluering og feedback

Formativ feedback skal fremme elevernes refleksion over egen læring og progression.

Undervisningen og elevens eller lærlingens udbytte heraf evalueres løbende. Evalueringsens formål er at understøtte progression i den enkelte elevs eller lærlings læring og skal sikre, at eleven eller lærlingen reflekterer over sin faglige udvikling i forhold til faget og elevens eller lærlingens fremtidige erhverv.

Bedømmelse (afsluttende)

Dokumentation

Sideløbende med undervisningen udarbejder eleverne en projektrapport. Rapporten tager udgangspunkt i nogle matematiske udfordringer hos vores lokale "Ismejeriet Thy".

Rapporten giver eleverne mulighed for at anvende matematikken til at undersøge spørgsmål af praktisk karakter.

Afsluttende prøve

Ved afslutningen af undervisningen afholdes en mundtlig prøve med udgangspunkt i prøveform b (caseeksamen).

Forud for caseeksamen gennemføres en caseundervisningsdag med en varighed på 4 timer.

Rapporten om Ismejeriet Thy indgår som en del af eksamen.

Bedømmelsesgrundlag/eksaminationsgrundlag	Bedømmelseskriterier	Bedømmelse (karakter, bestået, gennemført eller andet)
Eleven bedømmes ud fra de, af censor, valgte caseopgaver samt præsentationen af dokumentationsopgaven. Dokumentationsopgaven og caseopgaverne skal hver fylde halvdelen af eksaminationstiden.	Bedømmelsen tager udgangspunkt i en helhedsvurdering af elevens faglige niveau, herunder deres evne til at forsvare deres dokumentationsopgave og deres evne til at kunne forklare deres caseopgave. Dokumentation: • Eleven skal kunne fremdrage væsentlige sider i det behandlede projektemne og demonstrere viden og indsigt i de matematiske områder. Case: • Elevens skal kunne demonstrere sine matematiske færdigheder og sin evne til at reflektere over de praktiske udregninger.	Karakter efter 7-trinsskalaen. Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering af elevens præstation.

Særligt vedr. prøver og eksamener

Der afholdes en mundtlig prøve af 30 minutters varighed, inklusiv votering. Prøven tilrettelægges på grundlag af en kendt case om en konkret virksomhed eller branche, udarbejdet af den prøveafholdende skole, evt. i samarbejde med en branche eller virksomhed. På niveau D og C udgør casen med tillægsspørgsmål den ene del af prøvegrundlaget og elevens projektbesvarelse den anden del.

Ved undervisningens afslutning gennemføres en caseundervisningsdag, hvor eleverne eller lærlingene stilles 5-7 caseopgaver. Caseopgaverne skal til sammen dække fagets mål og de indholdsområder, som skolen har fastsat. Hver caseopgave indeholder matematik, som kendetegner niveauet.

Caseundervisningsdagen afholdes på skolen, som en undervisningsdag med underviserens tilstedeværelse.

Arbejdsdagen har en varighed på 4 timer. Eleverne arbejder individuelt eller i grupper og må modtage vejledning. Eleverne afleverer individuelle besvarelser af opgaverne ved arbejdsdagens afslutning.

Eksaminationens ene del tager udgangspunkt i projektrapporten. Eleven skal kunne fremdrage væsentlige sider i det behandlede projektemne og demonstrere viden om og indsigt i de områder af matematikken, der er behandlet i rapporten.

Eksaminationens anden del tager udgangspunkt i en eller flere caseopgaver. Censor beslutter, hvilke(n) af de 5-7 caseopgaver, der er grundlag for eksaminationen, og som eksaminationen indledes med. Til de valgte opgaver stilles yderligere to ukendte spørgsmål, som uddyber relevant kernestof i forlængelse af caseopgaven. Spørgsmålene stilles under eksaminationen af eksaminator.

Under eksaminationen må eleven støtte sig til projektrapporten og casebesvarelsen med evt. bilag samt formelsamling.

Angående hjælpemidler følger faget skolens eksamenshåndbog.

Caseopgaver, de ukendte spørgsmål, elevens projektrapport samt en oversigt over, hvad der er arbejdet med i undervisningen, fremsendes til censor forud for prøvens afholdelse.

Læringsmål og indhold grundfag

Grundfag	Målpinde	Indhold
Engelsk C	De faglige mål er inddelt i fire overordnede kompetenceområder: -Kommunikation -kommunikationsstrategier -sprogbrug og sprogtilegnelse -samt kultur- og samfundsforhold. Kommunikation Niveau C 1. Forstå indholdet af talt fremmedsprog om alsidige og specifikke emner, 2. forstå indholdet af skrevne fremmedsproglige tekster om alsidige og specifikke emner, 3. udtrykke sig mundtligt med præcision i et sammenhængende sprog med alsidigt og kontekstuel ordforråd inden for varierede og specifikke emner, 4. redegøre mundtligt for og forklare indholdet af alsidige og kontekstuelle tekster og teksttyper, 5. redegøre for, forklare, uddybe og kommentere et forberedt stofområde, 6. tage initiativ til og deltage aktivt i samtaler og diskutere varierede og komplekse emner i et sprog afpasset til situation og samtalemønster,	For at kunne opnå en kommunikationskompetence tilrettelægges undervisningen således at eleverne får trænet mundtlighed, det kan for eksempel være ved rollespil, opvarmningsøvelser og spil. Eleverne bliver trænet i at bruge strategier, når de for eksempel skal forklare et ord, uden at de må bruge ordet. Eleverne arbejder med skriftlig kommunikation i forskellige afskygninger med fokus på grammatik for eksempel skriver de e-mails. Der er fokus på grammatisk korrekthed og idiomatiske udtryk. I undervisningen arbejdes der med forskellige cases, når det er muligt. Dette indebærer for eksempel produktionen af foldere, rejseplan og e-mails. I undervisningen vil der være fokus på et eller flere engelsktalende lande for at fokusere på forskellige kulturelle forskelle. Det kunne for eksempel være USA, England eller Kina. Desuden kan studietursdestinationen indgå som et land, som de arbejder med, hvor der fokuseres på kulturelle forskelle. Eleverne skal slutte forløbet af med et selvvalgt emne, hvor de skal arbejde selvstændigt omkring en virksomhed, som stammer fra et engelsktalende land. De kan herunder komme ind på CSR og andre samfundsrelevante emner. Dette projekt er en del af deres eksamen.

	7. udtrykke sig skriftligt med høj grad af præcision og i et sammenhængende sprog tilpasset alsidige og komplekse emner og kontekster, 8. anvende, bearbejde og kommentere og analysere viden og informationer skriftligt inden for alsidige og specifikke emner, tekster og situationer og 9. anvende multimodale medier til at kommunikere med sikkerhed og variation mundtligt og skriftligt. Kommunikationsstrategier Niveau D og C 1. Selvstændigt vælge og anvende lytte- og læsestrategier hensigtsmæssigt i forhold til teksttype, situation og formål, 2. selvstændigt vælge hensigtsmæssige kommunikationsstrategier, herunder bruge omskrivninger, overbegreber og synonymer, 3. selvstændigt vælge skrivestrategier efter skriveformål, herunder anvende viden om skriveprocessens faser, 4. selvstændigt anvende fagets hjælpemidler hensigtsmæssigt til oversættelse, stavning, ordforråd, grammatik, stavekontrol, ordbogsopslag, kildesøgning og tekstproduktion og 5. selvstændigt anvende informationer og kilder kritisk.	
--	---	--

	Sprogbrug og sprogtilegnelse Niveau C 1. Anvende et præcist og varieret ordforråd inden for varierede relevante emner, 2. udtale fremmedsproget klart, tydeligt, flydende og præcist med et alsidigt ordforråd inden for varierede og komplekse emner og kontekster, 3. tale og skrive fremmedsproget så grammatiske regler med betydning for hensigtsmæssig og effektiv kommunikation følges med en høj grad af korrekt og varieret sprogbrug og 4. anvende og forklare væsentlige regler for opbygning af tekster med sans for struktur og sammenhæng inden for relevante genrer, tekster og medier i erhverv, uddannelse og samfund samt personlige og almene forhold. Kultur- og samfundsforhold	
Tværfaglighed og helhedsorientering		
Undervisning tager udgangspunkt i det praksisnære og arbejder tæt sammen med fag som afsætning. Dette for at skabe en forståelse for, hvordan faget bruges i praksis.		
Praksisrelatering		
I engelsk arbejdes der med genrer, som også bliver relevante, når de kommer ud på arbejdsmarkedet, for eksempel de skriftlige genrer som e-mails og foldere.		

Differentiering		
Gennem forløbet differentieres der i forhold til hjælpemidler, krav og stilladsering.		
Evaluering og feedback		
Undervisningen og elevens eller lærlingens udbytte heraf evalueres løbende. Evalueringsens formål er at understøtte progression i den enkelte elevs eller lærlings læring og skal sikre, at eleven eller lærlingen reflekterer over sin faglige udvikling i forhold til faget og elevens eller lærlingens fremtidige erhverv.		
Bedømmelse (afsluttende)		
Når eleven eller lærlingen har afsluttet undervisningen, afgives en standpunktskarakter, der udtrykker elevens eller lærlingens aktuelle standpunkt. Eleven eller lærlingen bedømmes i forhold til fagets mål, og karakteren gives på baggrund af elevens eller lærlingens dokumentation og øvrige præstationer og munder ud i en samlet vurdering af elevens eller lærlingens kompetencer i faget.		
Bedømmelsesgrundlag/eksaminationsgrundlag	Bedømmelseskriterier	Bedømmelse (karakter, bestået, gennemført eller andet)
Prøveform a caseeksamen Bedømmelsesgrundlaget er elevens eller lærlingens mundtlige præstation ved prøven. I bedømmelsesgrundlaget kan der indgå materiale udarbejdet af eleven eller lærlingen i forbindelse med opgaveløsning på caseundervisningsdagen, men materialet bedømmes ikke særskilt.	Eleven eller lærlingen anvender et korrekt, alsidigt og varieret fremmedsprog. Eleven eller lærlingen formidler og vurderer forskelle på egen og andre kulturer på et alment og erhvervsfagligt niveau. Eleven eller lærlingen indgår i samtale på fremmedsproget på et avanceret niveau. Eleven eller lærlingen kan udtrykke sig skriftligt med præcision og i et sammenhængende sprog tilpasset alsidige emner og kontekster. Eleven eller lærlingen kan anvende, forklare og vurdere væsentligt regler for opbygning af tekster inden for relevante genrer, tekster og medier både alment og erhvervsfagligt.	7-trinsskala

Særligt vedr. prøver og eksamener

Beskriv f.eks.:

Prøveform a caseeksamen

Caseeksamen gennemføres på baggrund af caseorienteret undervisning, som betyder, at man arbejder med problemstillinger eller områder fra konkrete virksomheder eller brancher.

Prøven tilrettelægges på grundlag af en kendt case om en konkret virksomhed eller branche, udarbejdet af den prøveafholdende skole, evt. i samarbejde med en branche eller virksomhed.

Ved undervisningens afslutning gennemføres en caseundervisningsdag, hvor eleverne eller lærlingene stilles 5-7 caseopgaver. Dagen har en varighed på 6 timer. Eleverne eller lærlingene arbejder individuelt eller i grupper og må modtage vejledning. Eleverne eller lærlingene afleverer individuelle besvarelser af opgaverne ved arbejdsdagens afslutning.

Caseopgaverne udformes, så mindst én opgave inddrager elevernes eller lærlingenes selvvalgte emne.

Caseopgaverne skal til sammen dække de væsentlige faglige mål, som skolen har udvalgt til prøven.

Der afholdes en mundtlig prøve af 30 minutters varighed, inklusiv votering. Eksaminationen tager udgangspunkt i de stillede caseopgaver. Censor beslutter hvilke af de 5-7 opgaver, som der er grundlag for eksaminationen, og som eksaminationen indledes med. Caseopgaven udformes så mindst én opgave inddrager det selvvalgte emne.

Til de valgte opgaver stilles yderligere to ukendte spørgsmål, som uddyber relevant kernestof i forlængelse af caseopgaven. Spørgsmålene stilles under eksaminationen af eksaminator.

Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering af elevens eller lærlingens præstation.

Caseopgaverne, de ukendte spørgsmål samt en fortegnelse over hver enkelt elevs eller lærlings selvvalgte emne sendes til censor forud for prøvens afholdelse.

Læringsmål og indhold grundfag

Grundfag	Målpinde	Indhold
Virksomhedsøkonomi C	Emner: 1. Virksomheden Eleverne skal kunne komme med Konkret anbefalinger til en person der ønsker at starte virksomhed De skal kunne redegøre for forskellige kendetegn + sammenligne de forskellige virksomhedstyper. Eleverne skal vide der findes private og offentlige virksomheder, de skal kende de forskellige ejerformer, deres kendetegn samt fordele og ulemper ved de forskellige. De skal have kendskab om egenkapital og at det er et udtryk for virksomhedens værdi. De skal vide at moms står for meromsætnings afgift og at det er en indirekte skat. 2. Regnskab eleverne skal lære om den økonomiske proces, fra aktivitet i en virksomhed til bilag til regnskab til ny aktivitet. De skal lære om regnskabets opbygning, resultatopgørelse, balance, likvide beholdning, regnskabets opstilling som udskrevet balance i økonomisystem.	Generelt undervises ud fra Systimes bog, hvor meget af teorien er bundet op på den fiktive butik "Fashion Shoe". Desuden forsøges teorien bundet op på elevernes egen viden fra fritidsarbejde eller oplevelser med virksomheder. Supplerende målpinde for detail og handel, som bruges praksisnært i USF: • Virksomhedens funktioner • Efterkalkulation • Indkøbsstyring • Nulpunktsberegninger Supplerende målpinde for kontor, som bruges praktisnært i USF: • Virksomhedens funktioner • ERP - indlæsning af bilag Smart Inbox • ERP – registrering af aktiviteter • ERP – rapporter 1. Sammenligne virksomhedstyper og ejerformer samt finansiering – egenkapital, fremmedkapital, langfristet lån kortfristet lån - kassekredit (max + disponibel + gæld) og leverandørgæld. Redegøre for momssystemet og udføre beregninger af moms og lære om cvr nummer – vi følger bogen på systime kap 1 samt laver de opgaver der giver mening.

	De skal kunne lave beregninger af bruttoavance og bruttoavance i %. Resultatet skal kunne beregnes, de skal beregne anlægsaktiver og omsætningsaktiver, egenkapital og fremmedkapital. 3. Budget Eleverne skal kunne forklare og beregne et resultatbudget og et likviditetsbudget samt foretage budget kontrol + forklare et bruttoavancebudget. De skal lære om kvartalsopdelt resultatbudget, likviditetsbudget med varekøb + salg på kredit, udgifter omkostninger og udbetalinger. De skal kunne beregne kvartalsopdelt resultatbudget, kende forskel på budget og regnskab, samt kvartalsopdelt likviditetsbudget med likviditetsreserver primo og ultimo 4. Omkostninger Eleverne skal forklare og beregne forskellige typer af virksomhedens omkostninger. - variable omkostninger og kapacitets omkostninger, afskrivninger og kende forskellige lønformer. De skal kunne beregne samlede variable omkostninger og kapacitets omkostninger. De skal beregne dækningsbidraget på enhed og ialt. De skal kende afskrivninger. De skal kunne lave forkalkulation ved samhandel med ind og udland. Lave kalkulationer i en produktionsvirksomhed. 5. Logistik	2. Forklare den økonomiske proces i en virksomhed Forklare et regnskabs opbygning og udføre beregninger i forhold til virksomhedens resultat og balance – vi bogfører og får styr på debet og kredit 3. Forklare og beregne et resultatbudget og et likviditetsbudget samt foretage budgetkontrol – eleverne kan få til opgave at de selv skal finde ud af alt omkring bruttoavance budgettet, det skal de så fremlægge for lærer og de andre elever, her må de bruge alle redskaber, også AI, Eleverne laver opgaverne i bogen + den lille test i bogen 4. Forklare og beregne forskellige typer af en virksomheds omkostninger 5. Forklare en virksomheds lagermotiver og logistikomkostninger Eleverne får teori i bogen, de laver opgaver samt lærer om indkøbsstyring wilsons formel detail / handel 6. Redegøre for og illustrere et ERP-systems rolle og funktioner i en virksomhed Eleverne bruger mindmap, åbner regnskab og demonstrerer til mindmap opgaver
--	---	---

	Eleverne skal kunne forklare varelager, lagermotiver og logistik omkostninger i en virksomhed. De skal kende til indkøbsstyring og lagerstyring i en produktionsvirksomhed 6. Økonomisystem Eleverne skal kunne redegøre for og illustrer et ERP system, systemets rolle og funktioner i en virksomhed. De skal kende virksomhedens brug af en ERP system, de skal kunne indlæse et bilag, kende finans modulet, debit modulet, kreditmodulet, lagermodulet og rapporter (regnskab og salg) 7. Økonomisk effektivitet Eleverne skal kunne beregne nøgletal og forklare hvordan en virksomhed kan optimere resultatet og likviditeten De skal kunne beregne alle poster i årsregnskabet, herunder: Bruttoavance i %, dækningsgraden, overskudsgraden, indekstal på nettoomsætning og omkostninger. Væsentligste kerneområder: Emnerne: virksomheden, regnskab, budget, omkostninger og økonomisk effektivitet er de væsentligste kompetencer – disse emner arbejdes der med i dokumentations-opgaven.	7. Beregne nøgletal og forklare hvordan en virksomhed kan optimere resultat og likviditet • Virksomhedens funktioner • Efterkalkulationer • Nulpunktsberegning • Indkøbsstyring It, herunder excel som et bærende element i mange af opgaverne, dokumentation og evaluering inddrages som faste punkter i hvert tema. Emnerne: virksomheden, regnskab, budget, omkostninger og økonomisk effektivitet er de væsentligste kompetencer – disse emner arbejdes der med i dokumentations-opgaven. Casebaseret opgavesæt. Arbejdstiden er sat til 5 timer, hvoraf størstedelen er fordybelsestid hjemme. Eleverne må arbejde individuelt eller i grupper af højest 3 personer. Dokumentationsopgaven præsenteres for underviseren eller der sendes en videopræsentation.
--	---	---

	Dokumentationsopgaven: Case baseret opgavesæt. Arbejdstiden er sat til 5 timer, hvoraf størstedelen er fordybelsestid hjemme. Eleverne må arbejde individuelt eller i grupper af højst 3 personer. Dokumentationsopgaven præsenteres for underviseren eller der sendes en videopræsentation.	
Tværfaglighed og helhedsorientering		
Virksomhedsøkonomi er tænkt ind i en tværfaglig, helhedsorienteret og praksisrelateret sammenhæng, hvor erhvervsrettede opgaver så som opstilling af årsregnskab for selskaber med opgaver indenfor de forskellige konti f.eks. afskrivninger, variable- kontra kapacitetsomkostninger og egenkapital vs fremmedkapital, ender ud i en regnskabsanalyse af indtjeningsevnen. Derudover har vi et tværfagligt samarbejde i fagene afsætning, engelsk og virksomhedsøkonomi besøgt Den Gamle By i Århus, IKEA og Salling. Emnet var udvikling i detailhandlen. Vi arbejdede med bruttoavanceprocenter og analyserede Den Gamle Bys årsregnskab.		
Praksisrelatering		
I faget arbejdes med praksisrelaterede opgaver inden for kompetenceområderne virksomheden, regnskab, budget, omkostninger, logistik, økonomisystem og økonomisk effektivitet. Undervisningen tilrettelægges differentieret og foregår både som individuelle opgaver, grupperelaterede opgaver og cases og klasses Diskussioner. Vi har i indledt et samarbejde med virksomheden Dragsbæk, en stor produktionsvirksomhed i Thisted med fokus på emnet logistik. Vi har besøgt virksomheden og set deres lager i funktion, lært om indkøbsstørrelser og lageromsætningshastighed.		
Differentiering		
Der gives feedback i løbet af hele uddannelsesforløbet, så eleverne har mulighed for at bruge den konstruktivt og reflekterende. Antallet af opgaver tilpasses den enkelte elev og vi imødekommer elevernes forskellige forudsætninger. Eleverne får forskellig tid til opgaverne og i flere lektioner er der ekstra støtte til udfordrede elever.		

Evaluering og feedback		
Gennem hele forløbet gives der feedback for at hjælpe eleverne med at fokusere på processen. Der gives også feedback på nogle opgaver for at give eleverne indsigt i, hvad der forventes i forbindelse med eksamen. Feedback kan gives både mundtligt og skriftligt.		
Bedømmelsesgrundlag/eksaminationsgrundlag	Bedømmelseskriterier	Bedømmelse (karakter, bestået, gennemført eller andet)
Faget afsluttes med caseeksamen med 5-7 caseopgaver, der dækker pensum, hvor deres dokumentationsopgave indgår som perspektiverende spørgsmål til flere af caseopgaverne	Bedømmelsen tager udgangspunkt i en helhedsvurdering af elevens faglige niveau, herunder evnen til at anvende teori i praksis, kvaliteten af analyser, samt hvor god eleven er til at vise forståelse og redegøre for udregninger og fagudtryk Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilken grad eksaminandens præstation opfylder de faglige mål. Der lægges vægt på følgende: 1. Eleven anvender Excel korrekt til udregning af opgaverne. 2. Eleven demonstrerer i sine fremlæggelser og besvarelser, at eleven har arbejdet selvstændigt, struktureret og reflekteret 3. Eleven anvender fagbegreber i sine forklaringer 4. Eleven læser, forstår, kan forklare og vurdere de økonomiske sammenhænge i opgaverne 5. Eleven kan indgå i dialog om økonomiske konsekvenser ved ændringer af tallene i opgaverne	Karakter efter 7-trinsskalaen

Særligt vedr. prøver og eksamener

Caseeksamen prøveform A:

Caseeksamen gennemføres på baggrund af caseorienteret undervisning, som betyder, at man arbejder med problemstillinger eller områder fra konkrete virksomheder eller brancher.

Prøven tilrettelægges på grundlag af en kendt case om en konkret virksomhed eller branche, udarbejdet af den prøveafholdende skole.

Ved undervisningens afslutning gennemføres en caseundervisningsdag, hvor eleverne stilles 5-7 caseopgaver. Dagen har en varighed på 6 timer. Eleverne arbejder individuelt men må spare med hinanden og må modtage vejledning. Eleverne afleverer individuelle besvarelser af opgaverne ved arbejdsdagens afslutning.

Caseopgaverne udformes så eleverne skal perspektivere til dokumentationsopgaven i flere af opgaverne.

Caseopgaverne skal til sammen dække de væsentlige faglige mål, som skolen har udvalgt til prøven.

Der afholdes en mundtlig prøve af 30 minutters varighed, inklusiv votering. Eksaminationen tager udgangspunkt i de stillede caseopgaver. Censor beslutter hvilke af de 5-7 opgaver, som der er grundlag for eksaminationen, og som eksaminationen indledes med.

Til de valgte opgaver stilles yderligere tre ukendte spørgsmål, som uddyber relevant kernestof i forlængelse af caseopgaven. Spørgsmålene stilles under eksaminationen af eksaminator.

Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering af elevens præstation.

Caseopgaverne og de ukendte spørgsmål sendes til censor forud for prøvens afholdelse.

Læringsmål og indhold grundfag

Grundfag	Målpinde	Indhold
Afsætning C	Virksomhedsforståelse: 1. Redegøre for en virksomheds koncept og distributionskæde samt business to business (B2B) marked 2. Redegøre for relevante love og regler Efterspørgsel: 3. Anvende metoder til at segmentere markeder og vælge operationel målgruppe 4. Anvende metoder til at beskrive købsadfærd og trends i forhold til et konkret produkt eller virksomhed Udbud: 5. Anvende metoder til at beskrive konkurrencesituationen for et konkret produkt eller virksomhed Marketingmix: 6. Anvende viden om en virksomheds målgruppe til at udarbejde marketingmix (online/offline) for et konkret produkt eller virksomhed	I forbindelse med virksomhedsforståelse tager vi bl.a. udgangspunkt i lokale virksomheder som eleverne kender og arbejder med følgende emner: Forretningsmodeller og -koncepter online/offline SWOT Distributionskæde Kendetegn for Business to Consumer (B2C) og Business to Business (B2B) Delmarkeder på B2B Købelov I elevernes forståelse for efterspørgsel på et marked, arbejder vi med følgende områder: Målgrupper og segmentering på Business to Consumer (B2C) markedet Segmenteringskriterier (online/offline) på B2C-markedet (demografi, adfærd og livsstil) Livsstilsmodeller Købsadfærd (online/offline) på B2C-markedet (behov, købmotiver, købevaner, købstyper, køberoller og beslutningsproces) Trends

	Service og kundebetjening: 7. Anvende viden om service til at udarbejde forslag til god service (online/offline) før, under og efter købet med udgangspunkt i en konkret virksomheds målgruppe	Med lokale virksomheder og i USF arbejder vi med forståelse for udbud ved hjælp af følgende delområder: Snæver til bred konkurrence Markedsopdeling (effektivt og latent marked) Vi arbejder med Phillip Kotlers de 4 P'er og inddrager elevernes egne erfaringer med marketing samt lokale og casevirksomheders arbejde med marketing: Produkt Serviceydelse/fysisk produkt: Kendetegn Kvalitet Sortiment Place Beliggenhedsformer Channel marketing (single, multi, cross og omni) Kædetyper og specialbutikker Pris Metoder for prisfastsættelse (kalkulationsfaktor, retrograd, fordeling og psykologiske) Grundlæggende prismatch Promotion Online markedsføring: Hjemmeside, webshop og app Sociale medier Cookies
--	--	---

		Emnet kundeservice er et stort emne, som vi bl.a arbejder med i VFU og USF for at give eleverne et indblik fra den praksis de møder. God/dårlig kundeservice og -rådgivning Servicekoncepter og servicepakken Eleverne udarbejder i løbet af semestret en dokumentationsopgave med en selvvalgt virksomhed. Dokumentationsopgaven skal være godkendt for at eleven indstilles til eksamen. Til eksamen skal eleven kunne perspektivere til egen dokumentationsopgave
Tværfaglighed og helhedsorientering Afsætning er tænkt ind i en tværfaglig, helhedsorienteret og praksisrelateret sammenhæng, hvor erhvervsrettede opgaver så som udarbejdelse af markedsføringstiltag ved events, analyser af købsadfærd og personalepolitik indgår. It, dokumentation og evaluering inddrages som faste punkter i hvert tema. I det omfang det kan lade sig gøre, inddrages elementer fra andre fag, som f.eks. VØ, dansk og EI. Der arbejdes løbende med at styrke elevernes færdigheder inden for markedsføring ved hjælp af digitale færdigheder og praksisnærhed. Dette øves bl.a. via opgaver fra Merkura – Videnscenter for digital handel.		
Praksisrelatering Den teoretiske læring suppleres løbende med transferbegreber i form af praksisorienterede opgaver og samarbejder med lokale virksomheder.		
Differentiering Der gives formativ feedback i løbet af hele uddannelsesforløbet, så eleverne har mulighed for at bruge den konstruktivt og reflekterende. Antallet af opgaver tilpasses den enkelte elev og krav til uddybning af svar varieres sp det imødekommer elevernes forskellige forudsætninger. Nogle elever arbejder med grundlæggende fagbegreber mens andre arbejder mere analytisk og perspektiverende. Eleverne får forskellig tid til opgaverne og i flere lektioner er der ekstra støtte til udfordrede elever. Der arbejdes med forskellige emner og virksomheder, som tilpasses den enkelte elev interesser.		

Evaluering og feedback		
Gennem hele forløbet i afsætning gives der formativ feedback for at hjælpe eleverne med at fokusere på processen frem for slutresultatet. Der gives også summativ feedback på nogle opgaver for at give eleverne indsigt i, hvad der forventes i forbindelse med eksamen. Feedback kan gives både mundtligt og skriftligt. Gennem en helhedsorienteret bedømmelsestilgang evalueres elevernes læringsproces, studieaktivitet og personlige dannelse kontinuerligt via gennemgange på klassen og skriftlige opgaver.		
Bedømmelse (afsluttende)		
Bedømmelsesgrundlag/eksaminationsgrundlag	Bedømmelseskriterier	Bedømmelse (karakter, bestået, gennemført eller andet)
Prøveform a caseeksamen Caseeksamen gennemføres på baggrund af caseorienteret undervisning, som betyder, at man arbejder med problemstillinger eller områder fra konkrete virksomheder eller brancher. Ved undervisningens afslutning gennemføres en caseundervisningsdag, hvor eleverne eller lærlingene stilles 5-7 caseopgaver.	Eleven eller lærlingen udtrykker sig præcist og selvstændigt i et korrekt fagligt sprog Eleven eller lærlingen inddrager selvstændigt konkrete, relevante og aktuelle eksempler fra praksis Eleven eller lærlingen udviser forståelse for brugen af modeller og argumenterer selvstændigt for sine valg Eleven eller lærlingen udviser forståelse for målgruppens betydning for virksomhedens marketingmix og kan selvstændigt argumentere for valg i forhold til målgruppen Eleven eller lærlingen sammenligner selvstændigt offline og online og giver eksempler på online/offline aktiviteter Eleven eller lærlingen giver selvstændigt konkrete eksempler på trends inden for sit erhverv.	Der gives karakter efter 7-trinskalaen

Særligt vedr. prøver og eksamener

Prøveform a caseeksamen

Caseeksamen gennemføres på baggrund af caseorienteret undervisning, som betyder, at man arbejder med problemstillinger eller områder fra konkrete virksomheder eller brancher.

Prøven tilrettelægges på grundlag af en kendt case om en konkret virksomhed eller branche, udarbejdet af den prøveafholdende skole, evt. i samarbejde med en branche eller virksomhed.

Ved undervisningens afslutning gennemføres en caseundervisningsdag, hvor eleverne stilles 5-7 caseopgaver. Dagen har en varighed på 6 timer. Eleverne arbejder individuelt eller i grupper og må modtage vejledning. Eleverne afleverer individuelle besvarelser af opgaverne ved arbejdsdagens afslutning.

Caseopgaverne skal til sammen dække de væsentlige faglige mål, som skolen har udvalgt til prøven.

Der afholdes en mundtlig prøve af 30 minutters varighed, inklusive votering. Eksaminationen tager udgangspunkt i de stillede caseopgaver. Censor beslutter hvilke af de 5-7 opgaver, som der er grundlag for eksaminationen, og som eksaminationen indledes med.

I flere af caseopgaverne stilles der perspektiverende spørgsmål til elevens dokumentationsopgave.

Til de valgte opgaver stilles yderligere to ukendte spørgsmål, som uddyber relevant kernestof i forlængelse af caseopgaven. Spørgsmålene stilles under eksaminationen af eksaminator.

Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering af elevens præstation.

Læringsmål og indhold grundfag

Grundfag	Målpinde	Indhold
Samfundsfag C	Politik Elverne skal kunne forholde sig til: Aktuelle samfundsmæssige problemstillinger belyst ud fra centrale politiske ideologier. Politiske institutioner og beslutningsprocesser samt mediernes indflydelse. Muligheder og udfordringer ved forskellige velfærdsmodeller. Rettigheder og pligter i et demokratisk samfund og ligestilling mellem kønnene. Arbejdsmarkedspolitik. Sociologi Elverne skal kunne forholde sig til: Den teknologiske udvikling, Samfundsudvikling, socialiseringsmønstre og menneskers handlinger i sociale sammenhænge. Sociale og kulturelle forskelle med relevans for elevens eller lærlingens uddannelse. Kvalitativ og kvantitativ metode.	Politik: Vigtige emner der gennemgås er: Demokrati (i DK, EU, ude i verden, demokrati og ledelse og ligestilling) Politiske institutioner og beslutningsprocesser (politisk indflydelse, i DK og EU) Staten, regionerne og kommuner (Staten, regionerne, kommunerne, borgernes indflydelse, samarbejde med EU) Politiske interesser (interessekonflikter i DK og EU) Ideologier (grundlæggende ideologier, liberalisme, socialisme og konservatisme og andre ideologier) Politiske partier (partier i Folketinget, partier uden for Folketinget, og partier i Europa-Parlamentet) Velfærdsmodeller (den socialdemokratiske, konservative og liberale model) Internationalisering (handel, EU, Nordisk samarbejde, FN, WTO, NATO, International Arbejdsdeling m.fl.) Medier (medernes funktioner, 4. statsmagt, medierne i EU) Arbejdsmarked. Sociologi Vigtige emner der gennemgås er: Samfundsmæssig udvikling (fra det traditionelle til det senmoderne samfund, teknologisk udvikling) Sociale og kulturelle forklaringsmodeller (forskelle i det danske samfund, forklaringsmodeller) Sociologiske metoder (+ valg af metode) Økonomi Vigtige emner der gennemgås: Udbud og efterspørgsel Økonomiske faktorer BNP

	Tekst og statistik. Arbejdsmarkedsforhold og herunder psykisk arbejdsmiljø og seksuel chikane. Økonomi Eleverne skal kunne forholde sig til: Det økonomiske kredsløb. Den politiske styring af økonomien. Samfundsøkonomiske politikker. Danmarks placering i den internationale økonomi.	Betalingsbalancen International handel – EU Konjunkturer Økonomiske mål i DK og EU Økonomiske kredsløb husholdninger, virksomheder, offentlige sektor, finansielle sektor Udlandet Dokumentation: Eleven eksamineres med baggrunden i en dokumentationsopgave. I dette tilfælde er der 24 spørgsmål bredt ud i pensum, som besvares skriftligt. Eksamen: Eksamen afvikles med udgangspunkt i en casedag, hvor eleverne over seks timer besvarer 5-7 emner med udgangspunkt i pensum. Besvarelsen uploades til Teams og lægger til grund for deres 30 minutter lange eksamination. Hvor censor udvælger hvilket emne, der skal eksamineres i indledningsvist. Der forberedes endvidere hemmelige spørgsmål, som eleverne skal have til eksamen. Arbejdsformen i faget vil være diskussioner på klassen med baggrund i det faglige stof og hvad der sker ude i verden. Der vil være et element af skriftlig præsentation i form af stile, og det tilstræbes at eleverne via gruppearbejde producerer mundtlige elevpræsentationer på klassen. Vi tilstræber end videre, i uformel tone, at endevende verdensbegivenheder samt koble dem til faget.
Tværfaglighed og helhedsorientering		
Samfunds-faget tilstræber per essens at være helhedsorienteret, hvor det er hensigten, at de studerende kan få et alment dannende perspektiv på hvordan samfundet og samfundets institutioner fungerer. Med tilsigtet holistisk rolle som værktøjsfag, udi metode, økonomi og sociologi, spiller faget en rolle i de andre fag og i forhold til at skabe en fælles didaktisk ramme i forhold til de større projekter, som findes på uddannelsen. Tværfagligheden forsøges nået ved at sikre glidende overgange mellem emner og empiri, der berøres i de enkelte fag – det tilsigtes herved at nedbryde de percepterede vandtætte skodder, som de studerende tit opfatter som værende i en del af faget.		

Praksisrelatering		
I faget prioriterer jeg, at de studerende rent faktisk får mulighed for at møde beslutningstagere, og derfor vil jeg gerne i min undervisning tilsigte, at politikere bliver en del af undervisningen. På den måde er det hensigten at facilitere samt overvære relevante debatter i det offentlige rum og i SoMe.		
Differentiering		
Samfundsfag er et fag med meget teori og store krav til den abstrakte forståelse. Derfor er der behov for differentiering, og derfor deles klassen ofte op, hvor nogle kan lave opgaver inde på klassen sammen med underviseren og andre kan få mulighed for at lave opgaverne udenfor klassen i egen selvstændighed. For nogle fokuserer vi på det perfektionistiske, og for andre handler det mest om i første omgang at kunne bestå faget.		
Evaluering og feedback		
Faget består meget af debatter og offentlig diskussion, og her gives ofte direkte feedback. Udover dette er der kvartalsvise samtaler, hvor udviklingen for den enkelte elev monitoreres. Der er skriftlige afleveringer i faget, og afleveringerne bliver fulgt op af grundig faglig feedback i form af samtale.		
Bedømmelse (afsluttende)		
Bedømmelsesgrundlag/eksaminationsgrundlag	Bedømmelseskriterier	Bedømmelse (karakter, bestået, gennemført eller andet)
Samfundsfag er et dynamisk fag. For at levendegøre faget er det vigtigt at inddrage aktuelle emner i undervisningen. Undervisningen skal bygge på samtale og dialog. Undervisningen skal tage udgangspunkt i elevernes eller lærlingenes egen dagligdag og fagområde, for derefter at bevæge sig ud i det nære samfund og samfundet som helhed. For at sikre progressionen i faget arbejdes der på de lavere niveauer med arbejdsmarkedsforhold, og her	Politik Eleven eller lærlingen diskuterer samfundsmæssige problemstillinger ved brug af faglige begreber. Eleven eller lærlingen argumenterer for egne synspunkter og forholder sig til andres holdninger og argumenter. Eleven eller lærlingen anvender politiske begreber til at forholde sig til individets demokratiske rettigheder, samt reflektere over løsninger på samfundsmæssige problemer.	Karakter ud fra karakterskalaen.

inddrages anvendelsesorienterede problemstillinger fra elevens eller lærlingens hverdag eller problemstillinger relevante for elevens eller lærlingens uddannelsesområde. Arbejdsmarkedsforhold indgår ikke på de højere niveauer, men inddrages i undervisningen i forbindelse med hovedområdet sociologi, som berører arbejdsmarkedsforhold inden for elevens eller lærlingens fremtidige arbejdsområde, samt hovedområdet politik, som berører arbejdsmarkedspolitikken. Progressionen i hovedområdet politik kommer til udtryk ved, at der på de lavere niveauer arbejdes med elevens eller lærlingens demokratiske forståelse, samt viden om de politiske partier, og på de højere niveauer arbejdes med velfærdsmodeller og politiske beslutningsprocesser. Progressionen i hovedområdet sociologi bevæger sig fra viden om grundlæggende forklaringsmodeller relevante for elevens eller lærlingens uddannelse til at omhandle samfundsudviklingen, den teknologiske udvikling og socialiseringsmønstre. Progressionen i hovedområdet økonomi bevæger sig fra grundlæggende viden om udbud og efterspørgsel, til viden om det økonomiske kredsløb, samt viden om den politiske styring af økonomien. Tilrettelægges faget i et eux-forløb er det væsentligt, at der i undervisningen arbejdes med arbejdsmarkedsforhold, for at sikre at eleven eller lærlingen opnår viden om alle fire hovedområder for	Eleven eller lærlingen viser, at der indsamlet viden om samfundsaglige problemstillinger og foretager en kritisk vurdering af kilderne. Sociologi Eleven eller lærlingen diskuterer uddannelsesrelevante problemstillinger med anvendelse af viden om den teknologiske udvikling, samfundsudviklingen, samt viden om menneskers handlinger i sociale sammenhænge. Økonomi Eleven eller lærlingen anvender økonomiske begreber til at forklare aktuelle samfundsøkonomiske prioriteringer, samt internationale økonomiers indflydelse på dansk økonomi.	
--	---	--

at opnå bredden i faget. Dette udgør hermed bedømmelsesgrundlaget.		
Særligt vedr. prøver og eksamener		
Caseeksamen gennemføres på baggrund af caseorienteret undervisning, som betyder, at man arbejder med problemstillinger eller områder fra konkrete virksomheder eller brancher. Prøven tilrettelægges på grundlag af en kendt case om en konkret virksomhed eller branche, udarbejdet af den prøveafholdende skole, evt. i samarbejde med en branche eller virksomhed. Ved undervisningens afslutning gennemføres en caseundervisningsdag, hvor eleverne eller lærlingene stilles 5-7 caseopgaver. Arbejdsdagen har en varighed på 6 timer. Eleverne eller lærlingene arbejder individuelt eller i grupper og må modtage vejledning. Eleverne eller lærlingene afleverer individuelle besvarelser af opgaverne ved arbejdsdagens afslutning. Caseopgaverne skal til sammen dække de væsentlige faglige mål, som skolen har udvalgt til prøven. Der afholdes en mundtlig prøve af 30 minutters varighed, inklusiv votering. Eksaminationen tager udgangspunkt i de stillede caseopgaver. Censor beslutter hvilke af de 5-7 opgaver, der er grundlag for eksaminationen og som eksaminationen indledes med. Til de valgte opgaver stilles yderligere to ukendte spørgsmål, som uddyber relevant kernestof i forlængelse af caseopgaven. Spørgsmålene stilles under eksaminationen af eksaminator. Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering af elevens præstation. Caseopgaverne, de ukendte spørgsmål samt en fortegnelse over relevante gennemgåede tekster sendes til censor forud for prøvens afholdelse.		

Bonusfag som valgfag – Her er tale om fag, der giver mulighed for fordybelse i særlige faglige elementer og problemstillinger. Kan f.eks. bruges til elever, der har merit i et grundfag. I så fald kan bonusfaget have fokus på det fagfaglige og dermed være et alternativ til en afkortning af elevens forløb.

Mangler du skabeloner til alle bonusfag, kopierer du blot nedenstående skabelon og udfylder.

Bonusfag for EUD	Målpinde	Indhold
Organisation C	Eleverne skal kunne: • Afgøre, hvilke forhold der har betydning for virksomhedens ledelse og organisation, herunder demonstrere viden og kundskaber om fagets identitet og metoder. • Identificere, formulere og løse ledelsesmæssige og organisatoriske problemstillinger. • Anvende ledelsesmæssige og organisatoriske modeller. • Ræsonnere med anvendelse af fagets teori, herunder kunne forklare sammenhænge mellem ledelsesmæssige og organisatoriske forhold i en given kontekst. • Indsamle og bearbejde simple informationer om virksomhedens ledelsesmæssige og organisatoriske forhold. • Fortolke og formidle informationer om virksomhedens ledelsesmæssige og organisatoriske forhold bredt og i samspil med andre fag. • Udvalge og anvende relevante digitale værktøjer.	Gennem undervisningen i organisation skal eleverne udvikle deres evne til at analysere, vurdere og formidle problemstillinger omkring ledelse og organisation gennem anvendelse af fagets teori. Undervisningen skal desuden fremme elevernes evne til at arbejde struktureret og målrettet, men også innovativt med løsning af en virksomhedsledelsesmæssige og organisatoriske udfordringer. Undervisningen skal bidrage til udvikling af elevernes digitale kompetencer og dannelse. Desuden skal undervisningen fremmer elevernes nysgerrighed, engagement i fagets discipliner og kernestofområder. Undervisningens tilrettelæggelse Undervisningen er tilrettelagt i 5 obligatoriske forløb, 1 supplerende forløb samt 1 selvvalgt emne: 1. Ledelse og organisation i historisk perspektiv - Klassiske og nyere skoler 2. Organisationsstruktur og design - Arbejdsdeling og organisationsprincipper - Konfigurationer/idealtyper

		- Organisationsform 3. Motivationsteori - Adfærdsmæssigt og humanistisk perspektiv - Psykologisk kontrakt 4. Ledelsesteori - Leadership - Management og coaching - Lederroller - Menneskesyn - Ledergitter - Situationsbestemt ledelse 5. Organisationskultur - Perspektiver på organisationskultur - Kulturdimensioner - Kultur og ledelse 6. Forandringsledelse (Supplerende forløb) - Ledelse af forandringer - Modstand mod forandringer - Kommunikationsteori 7. Synopsis (Selvvalgt emne)
--	--	---

		- Tager udgangspunkt i det erhvervsfaglige hovedområde eller den uddannelse, som eleven eller lærlingen, har valgt. - Udgangspunkt for opgaven kan være artikler, egne kendte problemstillinger der beskrives, TV-dokumentar, film eller lignende. - Eleven eller lærlingen udarbejder synopsis samt præsentationsmateriale over selvvalgt emne Der undervises i emnerne efter kronologisk rækkefølge, alle emner bliver opfyldt at relevante opgaver op klassen og afsluttes med en emneopgave i de respektive emner. Enmeopgaverne diskuteres på klassen, der vil forekomme gruppefremlæggelser og der vil blive givet feedback ud fra deres evne til at arbejde aktivt med emnerne og deres evne til at udvide deres analyse med tværgående viden fra de respektive kapitler. Dokumentation: Dokumentationen består af skriftlige opgaver, caseopgaver, præsentationer m.v., der arbejdes hen imod en præsentation af selvvalgt emne. Det skal fremgå klart for eleverne, hvad du måler deres dokumentation på, og hvad de skal gøre for at opfylde målene. Elevens dokumentation omfatter faglige teksttyper, der er relevante for eleven eller lærlingens uddannelsesretning og fremtidige jobsituation i erhvervslivet, samt teksttyper, der er relevante for eleven eller lærlingens videre uddannelse og for eleven eller lærlingens personlige udvikling.
--	--	--

Tværfaglighed og helhedsorientering

Jeg prøver at skabe forbindelse mellem grundfag som dansk, engelsk og samfundsfag samt erhvervsfagene (arbejdsplanlægning og samarbejde). Jeg tilrettelægger undervisningen som projektorienteret og praksisnær. I forbindelse med helhedsorientering prøver jeg at skabe en meningsfuld undervisning, hvor jeg prøver at inkludere elevernes erfaringer fra deres fritidsjob.

Praksisrelatering

Jeg prøver at koble teori og praksis på en måde der gør undervisningen mere relevant og anvendelig for eleverne. I forbindelse med undervisningen tages udgangspunkt i dokumentar, artikler samt oplæg. I undervisningen gives en teoretisk undervisning, derefter skal eleverne arbejde med casearbejde, hvor eleverne kan omdanne teori til praksis. Det er vigtigt at underviseren tydelig gøre sammenhængen.

Differentiering

Eleverne bliver præsenteret for læringsmål men de får mulighed for at nå læringsmålene på forskellige måder. Nogle elever kan få lov til at analysere en case med støtte og vejledning. Andre elever får en mere kompleks opgave ved at sammenligne flere organisationer. Eleverne får også mulighed for at aflevere på forskellige måde.

Evaluerings og feedback

Der bliver givet formativ og summativ feedback. Alle får feedback på deres opgaver som hjælper dem i processen i forhold til at blive bedre til faget.

Feedback

Underviser, giver eleverne feedback ud fra læringsmålene på elevens proces. Eleverne giver feedback til dig på, hvad der giver læring for dem, er et værdifuldt værktøj, når du evaluerer din egen undervisning og effekt på elevens læring.

Feedback til eleven:

Underviser vejleder og faciliterer. Det gør underviser ved at holde elevens fokus på læringsmålene for processen og evalueringen ift. målopfyldelsen. Underviser peger på muligheder, som eleven måske ikke har set, gør opmærksom på hjælpemidler som eleven med fordel kan anvende, på strategier som eleven skal arbejde på at udvikle, på sprogbrug som skal justeres mv.

Fedback til underviser:

Underviser evaluerer gennemført undervisning ud læringsmålene for at opnå et justeret grundlag for at tilrettelægge undervisning på ny. Når elever giver underviser feedback ud fra undervisningens mål, bliver underviser selv så dygtig, som underviser kan. Effektiv feedback fra elever forudsætter, at undervisers evaluering og elevernes feedback sker på samme grundlag i form af klart formulerede læringsmål.

Evaluering og bedømmelse

Undervisningen og elevens udbytte heraf evalueres løbende. Evalueringens formål er at understøtte progression i den enkelte elevs læring og skal sikre, at eleven reflekterer over sin faglige udvikling i sammenhæng med faget og erhvervsuddannelsen som helhed. Den løbende evaluering sker på baggrund af løsning af opgaver, både skriftlige og mundtlig samt samtaler mellem lærer og elev.

På de merkantile erhvervsuddannelser afholdes prøveform a:

Prøven tilrettelægges på grundlag af en kendt case om en konkret virksomhed, udarbejdet af underviseren, evt. i samarbejde med en virksomhed.

Ved undervisningens afslutning gennemføres en caseundervisningsdag, hvor eleverne stilles 5-7 caseopgaver. Arbejdsdagen har en varighed på 6 timer. Eleverne arbejder individuelt eller i grupper og må modtage vejledning. Eleverne afleverer individuelle besvarelser af opgaverne ved arbejdsdagens afslutning. Caseopgaverne udformes, så mindst én opgave inddrager elevernes selvvalgte emne. Caseopgaverne skal til sammen dække de væsentlige faglige mål, som underviseren har udvalgt til prøven. Der afholdes en mundtlig prøve af 30 minutters varighed, inklusiv votering. Eksaminationen tager udgangspunkt i de stillede caseopgaver. Censor beslutter hvilke af de 5-7 opgaver, som der er grundlag for eksaminationen og som eksaminationen indledes med. Under eksaminationen inddrager eleven sit selvvalgte emne. Til de valgte opgaver stilles yderligere to ukendte spørgsmål, som er indenfor kernestoffet. Spørgsmålene stilles under eksaminationen af eksaminator. Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering af elevens præstation. Caseopgaverne, de ukendte spørgsmål samt en fortegnelse over hver enkelt elevs selvvalgte emne sendes til censor forud for prøvens afholdelse.

Bedømmelse (afsluttende)

Bedømmelsesgrundlag/eksaminationsgrundlag	Bedømmelseskriterier	Bedømmelse (karakter, bestået, gennemført eller andet)
Der gives mundtlig karakter ud fra elevens mundtlig og skriftlige arbejde.	Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilken grad eksaminandens præstation opfylder de	Karakter efter 7-trinsskalaen.

Eksaminationsgrundlaget er elevens eller lærerens besvarelse af caseopgaverne samt de stillede ukendte spørgsmål. Bedømmelsesgrundlaget er elevens mundtlige præstation ved prøven. I bedømmelsesgrundlaget kan der indgå materiale udarbejdet af eleven i forbindelse med opgaveløsning på caseundervisningsdagen, men materialet bedømmes ikke særskilt.	faglige mål, som de er angivet i pkt. 2.1. Se i øvrigt § 8, stk. 3. Skolen kan uddybe prøvens specifikke bedømmelseskriterier i forhold til de væsentlige mål og krav, som skolen har udvalgt i forhold til prøven samt i prøvens bedømmelsesgrundlag. I bedømmelse af elevens præstation i faget lægges vægt på følgende: – Eleven udtrykker sig klart og præcist i et korrekt fagligt sprog. – Eleven inddrager konkrete, relevante og aktuelle eksempler fra praksis. – Eleven anvender relevante modeller og teorier samt argumenterer for sine valg. – Eleven bearbejder informationer om en virksomheds ledelsesmæssige og organisatoriske forhold.	Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering af elevens præstation.
Særligt vedr. prøver og eksamener		
Der henvises til § 9 for uddannelser der udbydes med caseeksamen. EUC Nordvest anvender prøveform A caseeksamen til organisations C		

Prøveform a caseeksamen

Prøven tilrettelægges på grundlag af en kendt case om en konkret virksomhed eller branche, udarbejdet af den prøveafholdende skole, evt. i samarbejde med en branche eller virksomhed.

Ved undervisningens afslutning gennemføres en caseundervisningsdag, hvor eleverne eller lærlingene stilles 5-7 caseopgaver. Arbejdsdagen har en varighed på 6 timer. Eleverne eller lærlingene arbejder individuelt eller i grupper og må modtage vejledning. Eleverne eller lærlingene afleverer individuelle besvarelser af opgaverne ved arbejdsdagens afslutning.

Caseopgaverne udformes, så mindst én opgave inddrager elevernes eller lærlingens selvvalgte emne.

Caseopgaverne skal til sammen dække de væsentlige faglige mål, som skolen har udvalgt til prøven.

Der afholdes en mundtlig prøve af 30 minutters varighed, inklusiv votering. Eksaminationen tager udgangspunkt i de stillede caseopgaver. Censor beslutter hvilke af de 5-7 opgaver, som der er grundlag for eksaminationen og som eksaminationen indledes med. Under eksaminationen inddrager eleven eller lærlingen sit selvvalgte emne.

Til de valgte opgaver stilles yderligere to ukendte spørgsmål inden for kernestoffet. Spørgsmålene stilles under eksaminationen af eksaminator.

Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering af elevens eller lærlingens præstation.

Caseopgaverne, de ukendte spørgsmål samt en fortegnelse over hver enkelt elevs eller lærlings selvvalgte emne sendes til censor forud for prøvens afholdelse.

Bonusfag for EUD	Målpinde	Indhold
Matematik C	Faglige mål 1. Anvende matematisk modellering til formulering, afgrænsning, analyse og løsning af enkle som komplekse opgaver samt undersøgelse af spørgsmål fra erhverv, hverdag eller samfund, herunder vurdere og reflektere over resultatet og dets validitet (modelleringskompetence), 2. anvende tal og symboler samt kendte og ukendte formeludtryk præcist (symbolkompetence), 3. forstå og anvende matematiske begreber, tankegang og metoder samt vælge og gøre rede for forskellige repræsentationer af det samme matematiske stof (tankegangs- og repræsentationskompetence), 4. formidle forhold af matematisk karakter mundtligt og skriftligt ved vekslende anvendelse af et præcist matematisk symbolsprog og hverdagssproget (kommunikationskompetence), 5. anvende relevante hjælpemidler, herunder digitale hjælpemidler (hjælpemiddelkompetence) og 6. udføre og forholde sig til eget og andres ræsonnement (ræsonnementskompetence).	Gennem forløbet med matematik arbejder vi meget ud fra matematikken som en model for løsning af praktiske opgaver. Vi inddrager praksisnære eksempler, så eleverne for en forståelse for, hvilke muligheder der er forbundet med at anvende matematik til løsning af praktiske problemstillinger. Indledningsvist i forløbet arbejder vi med den grundlæggende matematik, hvorefter vi bygger på med kernestof og supplerende stof. Undervisningen er delt op med følgende emner: • Grundlæggende matematik • Ligninger og uligheder • 2 ligninger med 2 ubekendte • Lineære funktioner • Andengradspolynomier • Eksponentielle funktioner • Finans – rentes- og annuitetsregning • Statistik <i>I arbejdet med grafer, anvender vi Geogebra.</i> I arbejdet med matematik veksler vi mellem individuelt arbejde og gruppearbejde. Eleverne skal forstå, hvordan de kan udvikle sig i samspil med andre og derefter i højere grad være i stand til at arbejde selvstændigt med matematiske problemstillinger. Generelt i forløbet arbejder vi ud fra få konkrete virksomheder, så der er et fast flow i undervisningsforløbet, og hvordan matematikken anvendes i praksis. Dokumentation

	Tal og symbolbehandling 1. Regneregler, herunder parenteser og regningsarternes hierarki 2. Regning med procent, potenser og rødder 3. Simpel algebraisk manipulation 4. Reduktion 5. Anvendelse af regnetekniske hjælpemidler Supplerende stof: Funktioner og grafer 1. Koordinatsystemet 2. Lineære funktioner, andengradsfunktioner, eksponentielle funktioner og logaritmefunktioner med tilhørende grafiske afbildninger 3. Regressionsanalyse 4. Løsning af ligninger og simple uligheder Statistik 1. Empiriske observationssæt, herunder grafiske beskrivelser og statistiske deskriptorer 2. Udtræk af data fra database. 3. Konstruktion af tabeller	Sideløbende med undervisningen udarbejder eleverne en projektrapport. Rapporten tager udgangspunkt i nogle matematiske udfordringer hos vores lokale "Ismejeriet Thy". Rapporten giver eleverne mulighed for at anvende matematikken til at undersøge spørgsmål af praktisk karakter. Afsluttende prøve Ved afslutningen af undervisningen afholdes en mundtlig prøve med udgangspunkt i prøveform b (caseeksamen). Forud for caseeksamen gennemføres en caseundervisningsdag med en varighed på 4 timer. Rapporten om Ismejeriet Thy indgår som en del af eksamen.
--	---	---

	4. Grafisk beskrivelse af observationssæt, herunder frekvensfunktioner og sumfunktioner 5. Middelværdi, varians og standardafvigelse Rentes- og annuitetsregning 1. Rentesregning, herunder frem- og tilbageskrivning af en kapital, beregning af rentefod, antal terminer og gennemsnitlig procent 2. Årlig effektiv rente 3. Kendskab til årlig omkostning i procent 4. Indextal 5. Annuitetsregning, herunder opsparings- og gældsannuitet, beregning af annuitetsydelse, rentefod og antal ydelser 6. Amortisationsplan	
Tværfaglighed og helhedsorientering På Gf1 forsøger vi at skabe en undervisning, der giver mening for eleverne. Det er vigtigt for vores elever at vide, hvordan de kan bruge teorien. Vi inddrager erhvervslivet, så eleverne får fornemmelsen af, hvordan vores fag spiller ind i deres praktiske hverdag. Vi arbejder med teorien, som eleverne skal udfolde i praksis. På erhvervsuddannelserne på EUC Nordvest er det en kerneværdi, at alle elever skal opleve succes – uanset forudsætninger. Nedenstående fire pejlemærker ses i relation til værdien, hvor de både udspringer af selve værdien og understøtter den:		

1. Vi vil styrke karakterdannelse og digital dannelse på Business Nordvest
2. Vi vil gennem differentiering, helhedsorientering og en virkelighedsnær tilgang skabe motiverende, innovativ og inddragende undervisning
3. Gode lærer-/elevrelationer baseret på gensidig respekt og anerkendelse ses som en forudsætning for elevernes trivsel
4. Formativ feedback skal fremme elevernes refleksion over egen læring og progression.

Den pædagogiske ramme og pejlemærkerne er udfoldet og uddybet her: [pædagogiskramme-eud.pdf](#) ([eucnordvest.dk](#))

Fire fokusområder relaterer sig særligt til bekendtgørelsen om erhvervsuddannelser, fordi de skønnes at være helt afgørende i forhold til elevernes udbytte af al undervisning på netop erhvervsuddannelserne:

1. Helhedsorientering
2. differentiering
3. tværfaglighed
4. praksisnærhed

De fire fokusområder tænkes i videst muligt omfang ind i den måde undervisningen og indholdet planlægges på:

Helhedsorientering

Målene i forløbet bindes sammen i temaer, hvor eleverne bringes til at tænke helheder frem for at tænke enkelte fag eller læringsmål og i højere grad ser dem i en sammenhæng, hvor de er hinandens forudsætninger.

Tværfaglighed

Det tilstræbes, at eleverne får en oplevelse af, at fagene hænger sammen på tværs. Det gøres blandt andet ved, at enkeltelementer fra grundfagene knyttes med det uddannelsesspecifikke fag. Det kan f.eks. være ved at beregninger fra matematik og kommunikations- og formidlingsteori anvendes relateret til uddannelsens indhold.

Praksisrelatering
Praksisnærhed De teoretiske dele af undervisningen tilrettelægges i videst muligt omfang med en praktisk tilgang – f.eks. ved at tage udgangspunkt i caseopgaver, så eleverne opnår en forståelse for sammenhængen mellem fagstoffet og de kompetencer, der er brug for i branchen. Udgangspunktet er, at eleverne altid – også når det drejer sig mere teoretisk stof - skal kunne se, at fagstoffet hænger sammen med det, der foregår på arbejdspladsen inden for den givne branche.
Differentiering
Undervisningen tilrettelægges – hvis nødvendigt – på flere niveauer, så alle målgrupper tilgodeses, og sandsynligheden for optimalt udbytte for alle øges. Gennem forløbet differentieres der i forhold til hjælpemidler, krav og stilladsering. Det kan fx være diverse formelskabeloner og vejledninger til løsning af opgaver.
Evaluering og feedback
Formativ feedback skal fremme elevernes refleksion over egen læring og progression. Undervisningen og elevens eller lærlingens udbytte heraf evalueres løbende. Evalueringens formål er at understøtte progression i den enkelte elevs eller lærlings læring og skal sikre, at eleven eller lærlingen reflekterer over sin faglige udvikling i forhold til faget og elevens eller lærlingens fremtidige erhverv.
Bedømmelse (afsluttende)
Dokumentation Sideløbende med undervisningen udarbejder eleverne en projektrapport. Rapporten tager udgangspunkt i nogle matematiske udfordringer hos vores lokale "Ismejeriet Thy". Rapporten giver eleverne mulighed for at anvende matematikken til at undersøge spørgsmål af praktisk karakter. Afsluttende prøve Ved afslutningen af undervisningen afholdes en mundtlig prøve med udgangspunkt i prøveform b (caseeksamen). Forud for caseeksamen gennemføres en caseundervisningsdag med en varighed på 4 timer. Rapporten om Ismejeriet Thy indgår som en del af eksamen.

Bedømmelsesgrundlag/eksaminationsgrundlag	Bedømmelseskriterier	Bedømmelse (karakter, bestået, gennemført eller andet)
Eleven bedømmes ud fra de, af censor, valgte caseopgaver samt præsentationen af dokumentationsopgaven. Dokumentationsopgaven og caseopgaverne skal hver fylde halvdelen af eksaminationstiden.	Bedømmelsen tager udgangspunkt i en helhedsvurdering af elevens faglige niveau, herunder deres evne til at forsvare deres dokumentationsopgave og deres evne til at kunne forklare deres caseopgave. Dokumentation: • Eleven skal kunne fremdrage væsentlige sider i det behandlede projektemne og demonstrere viden og indsigt i de matematiske områder. Case: • Elevens skal kunne demonstrere sine matematiske færdigheder og sin evne til at reflektere over de praktiske udregninger.	Karakter efter 7-trinsskalaen. Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering af elevens præstation.
Særligt vedr. prøver og eksamener		
Der afholdes en mundtlig prøve af 30 minutters varighed, inklusiv votering. Prøven tilrettelægges på grundlag af en kendt case om en konkret virksomhed eller branche, udarbejdet af den prøveafholdende skole, evt. i samarbejde med en branche eller virksomhed. På niveau D og C udgør casen med tillægsspørgsmål den ene del af prøvegrundlaget og elevens projektbesvarelse den anden del. Ved undervisningens afslutning gennemføres en caseundervisningsdag, hvor eleverne eller lærlingene stilles 5-7 caseopgaver. Caseopgaverne skal til sammen dække fagets mål og de indholdsområder, som skolen har fastsat. Hver caseopgave indeholder matematik, som kendetegner niveauet. Caseundervisningsdagen afholdes på skolen, som en undervisningsdag med underviserens tilstedeværelse.		

Arbejdsdagen har en varighed på 4 timer. Eleverne arbejder individuelt eller i grupper og må modtage vejledning. Eleverne afleverer individuelle besvarelser af opgaverne ved arbejdsdagens afslutning.

Eksaminationens ene del tager udgangspunkt i projektrapporten. Eleven skal kunne fremdrage væsentlige sider i det behandlede projektemne og demonstrere viden om og indsigt i de områder af matematikken, der er behandlet i rapporten.

Eksaminationens anden del tager udgangspunkt i en eller flere caseopgaver. Censor beslutter, hvilke(n) af de 5-7 caseopgaver, der er grundlag for eksaminationen, og som eksaminationen indledes med. Til de valgte opgaver stilles yderligere to ukendte spørgsmål, som uddyber relevant kerne stof i forlængelse af caseopgaven. Spørgsmålene stilles under eksaminationen af eksaminator.

Under eksaminationen må eleven støtte sig til projektrapporten og casebesvarelsen med evt. bilag samt formelsamling.

Angående hjælpemidler følger faget skolens eksamenshåndbog.

Caseopgaver, de ukendte spørgsmål, elevens projektrapport samt en oversigt over, hvad der er arbejdet med i undervisningen, fremsendes til censor forud for prøvens afholdelse.

Temaer/emner/Projekter: GF1 skal indeholde helhedsorienteret, projektorganiseret introducerende erhvervsfaglig undervisning, hvor grundfagene tilrettelægges i sammenhæng med den øvrige undervisning. Skemaet skal indeholde en oversigt over de temaer/projektet, I arbejder med på GF1, og I skal angive, hvilke fag, der er inddraget i projektet, samt de læringsmål fra de forskellige fag, de enkelte temaer/projekter dækker. Endelig skal I også beskrive indholdet i temaet/projektet.

Hvert enkelt nedenstående skema indeholder et tema/emne/projekt. Har I brug for at beskrive flere temaer/emner/projekter skal I blot kopiere nedenstående skema.

Mangler i skemaer til flere temaer, kopierer I blot nedenstående skabelon

Tema/emne/projekt	Involverede fag	Læringsmål	Indhold
Dragsbæk - erhvervsfags- projekt for Thisted- afdelingen	Erhvervsfag: Erhvervsfag 2	Mål fra erhvervsfag: Arbejdspladskultur	Gennem samarbejdet med Dragsbæk er vi blandt andet på et virksomhedsbesøg, hvor vi kommer i kontakt med forskellige niveauer af organisationen. Vi får her et klart billede af den kultur, der er at finde på arbejdspladsen og hvordan de forskellige niveauer af organisationen oplever dette.
	Grundfag: Dansk Afsætning Erhvervsinformatik	Mål fra grundfag: Gestaltlove Kommunikation Branding	Elever skal arbejde med en virksomhedspræsentation, hvor de blandt andet skal beskrive Dragsbæks historie, men også hvordan de har udviklet deres sortiment i forhold til at vækste virksomheden. De skal introduceres for indkøb og salg, og hvordan de 2 afdelinger samarbejder.
	Andet (andre mål/generelle kompetencer): Betegnelse		De skal bl.a. arbejde med distributionskæde, B2B vs. B2C, branding, hjemmesiden, bæredygtighed og kommunikation. Derudover skal de arbejde med Dragsbæk som elevplads

Tværfaglighed og helhedsorientering		
I de forskellige projekter indgår emner fra grundfagene, så eleverne på denne måde oplever, hvordan fag og grundfag spiller sammen. Eleverne skal opleve, at teorien "giver mening", når de netop oplever, at begreber og teorier bruges på tværs af fag og projekter.		
Praksisrelatering		
Vi inddrager i høj grad virksomheder fra vores lokale erhvervsliv, så eleverne oplever den praksisnære tilgang til begreber og teorier. Det betyder, at eleverne får en bedre forståelse for uddannelsen og fagenes relevans.		
Differentiering		
Arbejdet med projekter i erhvervsfag differentieres ud fra den enkelte og gruppernes formåen. Det kan fx være stilladsering, måden der stilles spørgsmål på, det kan være måden, der fremlægges på (foran mange eller kun foran underviser) eller justering i tid, der skal fremlægges.		
Evaluerings og feedback		
Der gives formativ feedback i løbet af deres projektforsløb, så eleverne har mulighed for at bruge den konstruktivt og fremadrettet. Formativ og individuel feedback bidrager til elevernes fortsatte udvikling og refleksion over egen læring. Derved bliver fokus på læring snarere end karakterer. Projektet afsluttes med en præsentation, hvor eleverne får en gruppekarakter samt feedback.		
Bedømmelse (afsluttende)		
Bedømmelsesgrundlag/eksaminationsgrundlag	Bedømmelseskriterier	Bedømmelse (karakter, bestået, gennemført eller andet)
Der afholdes ikke eksamen i temaprojekter, da de er en del af erhvervsfag.	Eleven bedømmes ud fra deltagelsen i de pågældende projekter. Eleven bedømmes ud fra opfyldelse af faget mål i forhold til de fremlagte/afleverede projekter.	Bestået/ikke bestået

Tema/emne/projekt	Involverede fag	Læringsmål	Indhold
Geisler – Erhvervsprojekt for Nykøbing-afdelingen	Erhvervsfag: Afsætning Virksomhedsøkonomi erhvervsfag Erhvervsinformatik	Mål for Erhvervsprojektet Undervisningens mål er, at eleven får kendskab til lokale virksomheder, - til de forskellige retninger (handel og kontor) og virksomhedsforståelse generelt Vi skal lære en lokal virksomhed at kende: deres produkt, deres målgruppe og hvordan de sælger. Vi skal lære om det er en produktions- eller handelsvirksomhed, Vi skal lære om hvordan de markedsfører sig, og om de er digitale og om de tænker miljøet ind i deres virksomhed Vi vil gerne have det vi har lært i klasselokalet ud i praksis ved at se hvordan hverdagen ser ud i virksomheden	Vi besøger blandt andre Geisler, der er en produktions- og handelsvirksomhed med både kontor og handelselever. Vi taler med nuværende elever og gamle elever der stadig er ansat i virksomheden, men bliver også præsenteret for de forskellige afdelinger og deres arbejdsopgaver. Vi vil høre noget om virksomhedens historie og hvordan de markedsfører sig og vi vil blive præsenteret for deres virksomheds værdier. Her skal eleverne arbejde med en opgave før/under og efter besøget. Besøget har til formål at skabe en klar forståelse af jobbet i en handel og kontor virksomhed samt forståelse for virksomhedens opbygning, produkt, målgruppe ved at blive vist rundt samt ved at de stiller spørgsmålene de har udarbejdet inden besøget. Efter besøget skal de gennemgå spørgsmålene og arbejde med de svar de har fået. Vi håber at eleverne får en god oplevelse og får indblik i virksomheden. Og at de bagefter har en bedre forståelse af hvordan det vi arbejder med i klassen, fungerer ude i den virkelige verden.

Tværfaglighed og helhedsorientering		
I de forskellige projekter indgår emner fra grundfagene, så eleverne på denne måde oplever, hvordan fag og grundfag spiller sammen. Eleverne skal opleve, at teorien "giver mening", når de netop oplever, at begreber og teorier bruges på tværs af fag og projekter.		
Praksisrelatering		
Vi inddrager i høj grad virksomheder fra vores lokale erhvervsliv, så eleverne oplever den praksisnære tilgang til begreber og teorier. Det betyder, at eleverne får en bedre forståelse for uddannelsen og fagenes relevans.		
Differentiering		
Arbejdet med projekter i erhvervsfag differentieres ud fra den enkelte og gruppernes formåen. Det kan fx være stilladsering, måden der stilles spørgsmål på, det kan være måden, der fremlægges på (foran mange eller kun foran underviser) eller justering i tid, der skal fremlægges.		
Evaluerings og feedback		
Der gives formativ feedback i løbet af deres projektforsløb, så eleverne har mulighed for at bruge den konstruktivt og fremadrettet. Formativ og individuel feedback bidrager til elevernes fortsatte udvikling og refleksion over egen læring. Derved bliver fokus på læring snarere end karakterer.		
Bedømmelse (afsluttende)		
Bedømmelsesgrundlag/eksaminationsgrundlag	Bedømmelseskriterier	Bedømmelse (karakter, bestået, gennemført eller andet)
Der afholdes ikke eksamen i temaprojekter, da de er en del af erhvervsfag.	Eleven bedømmes ud fra deltagelsen i de pågældende projekter. Eleven bedømmes ud fra opfyldelse af faget mål i forhold til de fremlagte/afleverede projekter.	Bestået/ikke bestået

Tværfaglighed og helhedsorientering		
Vi arbejder med målpinde fra faget afsætning og erhvervsfag på en praksisnær og helhedsorienteret måde		
I de forskellige projekter indgår emner fra grundfagene, så eleverne på denne måde oplever, hvordan fag og grundfag spiller sammen. Eleverne skal opleve, at teorien "giver mening", når de netop oplever, at begreber og teorier bruges på tværs af fag og projekter.		
Praksisrelatering		
Vi besøger JYSK møder tidligere elever, og oplever en hverdag		
Vi inddrager i høj grad virksomheder fra vores lokale erhvervsliv, så eleverne oplever den praksisnære tilgang til begreber og teorier. Det betyder, at eleverne får en bedre forståelse for uddannelsen og fagernes relevans.		
Differentiering		
Arbejdet med projekter i erhvervsfag differentieres ud fra den enkelte og gruppernes formåen. Det kan fx være stilladsering, måden der stilles spørgsmål på, det kan være måden, der fremlægges på (foran mange eller kun foran underviser) eller justering i tid, der skal fremlægges.		
Evaluering og feedback		
Der gives formativ feedback i løbet af deres projektforsøg, så eleverne har mulighed for at bruge den konstruktivt og fremadrettet. Formativ og individuel feedback bidrager til elevernes fortsatte udvikling og refleksion over egen læring. Derved bliver fokus på læring snarere end karakterer.		
Bedømmelse (afsluttende)		
Bedømmelsesgrundlag/eksaminationsgrundlag	Bedømmelseskriterier	Bedømmelse (karakter, bestået, gennemført eller andet)
Der afholdes ikke eksamen i temaprojekter, da de er en del af erhvervsfag.	Eleven bedømmes ud fra deltagelsen i de pågældende projekter.	Bestået/ikke bestået
	Eleven bedømmes ud fra opfyldelse af faget mål i forhold til de fremlagte/afleverede projekter.	

Tema/emne/projekt	Involverede fag	Læringsmål	Indhold
Spejdersport	Afsætning VØ EI (Evt. Dansk/engelsk/ty sk)	Mål fra erhvervsfag: Bæredygtighed CSR Faglig dokumentation Innovation/iværksætteri (?) Arbejdspladskultur (?) Mål fra grundfag: Dansk: Marketing/reklamer Andre mål/generelle kompetencer: Forståelse for indkøbsprocessor, og hvor meget arbejde, der ligger bag et køb. Også i forhold til at være ansvarligt/klimabevidst	I et tematisk forløb omkring virksomheden Spejdersport indgår fagene for at vise, hvordan de kan bruges i praksis. Der vil være fokus på at forstå 'varens vej', da eleverne jo er forholdsvis grønne i forretningsforståelse. Projektet anvender i høj grad materiale fra VidenscenterPortalen. Der introduceres centrale begreber som leverandør/producent, B2B, indkøb, marketing, webshop, men også mere samfundsrelaterede begreber som CSR og bæredygtighed. Varens forløb visualiseres med visuel grafik, for at gøre forståelsen nemmere. Der vil også være fokus på, at eleverne forstår, at når man har et produkt, så er der en lang række ressourcer, som bliver brugt på produktion, salg, indkøb osv. Der er altså mere end "bare" produktet. Dette munder også ud i en bedre forståelse af bæredygtighed. Den faglige dokumentation kan bestå af en "spejdersports-ordbog", hvor vigtige begreber forklares. I danskfaget skal eleverne undersøge, hvordan Spejdersport markedsfører sig. Er det Facebook, Instagram, Tik Tok? De kan undersøge, hvilke produkter der markedsføres på de forskellige platforme og sammenholde det med målgruppen. Dette vil munde ud i en præsentation af deres analyse. Som opsamling på forløbet kan eleverne tage på ekskursion i skoven med fokus på indre bæredygtighed. Spejdersport sælger friluftsudstyr, så eleverne kan få en følelse af, hvilket element virksomheden taler til. Her vil der også laves forskellige øvelser med fokus på samarbejde og indre bæredygtighed - bl.a. at man er en del af naturen og skal være i indre balance.

Tværfaglighed og helhedsorientering		
I de forskellige projekter indgår emner fra grundfagene, så eleverne på denne måde oplever, hvordan fag og grundfag spiller sammen. Eleverne skal opleve, at teorien "giver mening", når de netop oplever, at begreber og teorier bruges på tværs af fag og projekter.		
Praksisrelatering		
Vi inddrager i høj grad virksomheder fra vores lokale erhvervsliv, så eleverne oplever den praksisnære tilgang til begreber og teorier. Det betyder, at eleverne får en bedre forståelse for uddannelsen og fagenes relevans.		
Differentiering		
Arbejdet med projekter i erhvervsfag differentieres ud fra den enkelte og gruppernes formåen. Det kan fx være stilladsering, måden der stilles spørgsmål på, det kan være måden, der fremlægges på (foran mange eller kun foran underviser) eller justering i tid, der skal fremlægges.		
Evaluerings og feedback		
Der gives formativ feedback i løbet af deres projektforsløb, så eleverne har mulighed for at bruge den konstruktiv og fremadrettet. Formativ og individuel feedback bidrager til elevernes fortsatte udvikling og refleksion over egen læring. Derved bliver fokus på læring snarere end karakterer.		
Bedømmelse (afsluttende)		
Bedømmelsesgrundlag/eksaminationsgrundlag	Bedømmelseskriterier	Bedømmelse (karakter, bestået, gennemført eller andet)
Der afholdes ikke eksamen i temaprojekter, da de er en del af erhvervsfag.	Eleven bedømmes ud fra deltagelsen i de pågældende projekter. Eleven bedømmes ud fra opfyldelse af faget mål i forhold til de fremlagte/afleverede projekter.	Bestået/ikke bestået

Virksomhedsforlagt undervisning (VFU) (§2, stk. 2 i Lov om Erhvervsuddannelser)

Laver man virksomhedsforlagt undervisning i en virksomhed, skal det beskrives og aftales med virksomheden, hvilke målpinde eleverne får med ud i den virksomhedsforlagte undervisning.

Målpinde dækket i virksomhedsforlagt undervisning	Indhold
Virksomhedsforlagt undervisning VFU har til formål at give eleven en fornemmelse af hverdagen på arbejdspladsen og forstå de kompetencer, der er behov for og at forstå de mekanismer og samspil, der rører sig på arbejdspladsen. Undervisningsens mål er, at eleven på grundlæggende niveau kan: Niveau 1: 1. Planlægge, koordinere og udføre en arbejdsproces alene og i samarbejde med andre. 2. Udvalge og anvende fysiske og digitale planlægningsværktøjer- og metoder. 3. Gengive forskellen på kollaborative og kooperative samarbejdsprocesser. 4. Kommunikere og handle hensigtsmæssigt i forskellige samarbejds- og arbejdsrelationer. Niveau 2: 5. Regulere og gentage arbejdsprocesser og metoder i forbindelse med faglige opgaveløsninger. 6. Deltage i dialog om, og med egne ord give eksempler på, løsning, planlægning og effektiv udførelse af forskellige arbejdsprocesser. 7. Genkende og beskrive forskellige typer af samarbejdsrelationer, roller og konflikttyper 8. Anvende dialog og argumentation i samarbejdet om faglige opgaveløsninger.	I perioden skal eleverne lære om virksomhedskultur i Virksomhedsforlagt undervisning VFU. I VFU prøver eleven de almindelige rutineopgaver inden for faget. Derved sikres, at eleven bedre får mulighed for at relatere undervisningsfag til arbejdspladsen. Endvidere skabes kontakt mellem eleven og evt. læreplads Inden VFU indledes med oplæg om Virksomhedskultur og relevante opgaver. I forbindelse med VFU, skal eleverne udarbejde en VFU-rapport, hvor eleverne skal kunne bruge de erhvervsfaglige udtryk og begreber, som hører til deres VFU-virksomhed. Derudover vil de i rapporten blive udfordret i opgaver, som kræver, at de kan anvende forskellige kommunikationsformer tilpasset målgruppen. Det er fx udarbejdelse af jobansøgning og CV.

Tværfaglighed og helhedsorientering Kombination af dansk og merkantil faglighed, eleverne skriver emails eller breve. Matematik og økonomi. Eleverne arbejder med momsregning, rabatter, tilbud og fakturaer. Samfundsfag og virksomhedsforståelse. Eleverne undersøger virksomhedens rolle i samfundet, eksempelvis CSR eller bæredygtighed.		
Praksisrelatering Virkelighedsnære opgaver: Eleverne prøver at udarbejde tilbud, fakturaer eller kundebreve. Simuler kundesamtaler eller rollespil med salgssituationer eller reklamationer. Arbejde med cases fra rigtige virksomheder. Inddrag opgaver eller problemstillinger fra elevernes praktiksteder.		
Differentiering Opgavernes sværhed tilpasses elevernes niveau. De enkelte opgaver tilpasses med eksempelvis at en email kan skrives simpel eller kompliceret. Der arbejdes med grundlæggende eller komplekse opgaver med excel såsom budgetter eller analyse.		
Evaluering og feedback Underviser taler med eleven om dennes oplevelser og drøfter gode og mindre gode oplevelser i VFU perioden, så elevens overgang fra skolegang til hovedforløb styrkes/forbedres.		
Bedømmelse (afsluttende)		
Bedømmelsesgrundlag/eksaminationsgrundlag	Bedømmelseskriterier	Bedømmelse (karakter, bestået, gennemført eller andet)
Kan eleven anvende merkantile kompetencer, har eleven forståelse for kundeservice, økonomi, 2IT og administration. Er eleven mødestabil, samarbejdsevne og kommunikation evne til at modtage feedback. Kan eleven reflektere over egen læring og udvikling. Viser eleven forståelse for virksomheden. Viser eleven interesse og engagement og interesse i virksomheden.	Anvendelse af it systemer i forbindelse med merkantile opgaver. Udvide professionel kundekontakt Kan beskrive egen læring i logbog/rapport.	Bestået/ikke bestået

Uddannelsesspecifikt fag (USF)

USF indgår typisk i samspil med andre fag i projekter og/eller temaer, og det skal derfor beskrives i nedenstående skemaer "tværfaglighed". I dette skema skal I imidlertid indsætte alle læringsmål for USF, ligesom I kan beskrive indholdet for de elementer af USF, der gennemføres som selvstændige elementer. Det samme gælder naturligvis, hvis hele USF ligger som et selvstændigt undervisningsforløb.

USF - læringsmål	Indhold
Vejledende uddannelsestid 5 uger = 90 lektioner fordelt på 3 lektioner a 85 min varighed pr. uge igennem semesteret og undervisning med særlige forløb i forbindelse med de resterende lektioner. Fagets opbygning De 4 fagspecifikke områder har kompetenceområder på 2 forskellige niveauer: begynder og rutineret. Komptenceområder for detail og handel: - Forretningsforståelse - Handelsregning - Databehandling - Kommunikation - Salg og service - Optimering af arbejdsprocesser Kompetenceområder for kontor (kun EUX) - Forretningsforståelse - Kommunikation - Kvalitet og service - Datahåndtering	Projektforløb Eleverne arbejder i selvvalgte grupper med etablerede virksomheder som ligger i vores lokalområde eller udvalgte casevirksomheder. Som en del af USF er eleverne i VFU (se beskrivelse nedenfor), gerne i den valgte virksomhed eller som minimum i en virksomhed indenfor eleven uddannelsesretning. Eleven udfordres ved det tværfaglige arbejde og undervisningen veksler mellem teori og praksis. Undervisningen tager omdrejningspunkt i erhvervsfaglige emner og arbejdsopgaver fra den virkelige verden, så eleven udfordres fagligt i forhold til det valgte fagspecifikke fag. Eleverne arbejder meget i grupper igennem forløbet for at træne samarbejdskompetence, så undervisningen bliver så virkelighedsnært som muligt. De har også skulle arbejde med de 20 prøvespørgsmål som en del af deres besvarelse af opgaver.

Eleven vil til eksamen skulle håndtere 20 spørgsmål indenfor den fastsatte spørgeramme: 1.Opgaveforståelse 1. Hvad går opgaven ud på? 2. Hvordan vil du planlægge dit arbejde med løsningen af opgaven? 3. Hvordan har du løst opgaven, og hvad er vigtigt, når du løser opgaven? 4. Hvad skal du have viden om for at løse opgaven, og hvor finder du den viden? 5. Hvis du havde mere tid, hvad kunne du så gøre for at resultatet blev bedre? 2.Praksisforståelse 6. Hvorfor udfører virksomheden denne opgave? 7. Hvor kommer opgaven fra? Hvem er opgavestiller? 8. Hvem er opgavens modtager? 9. Hvilken værdi tilfører løsningen af denne opgave virksomheden? 10. Hvordan har du kvalitetssikret, eller vil du kvalitetssikre din besvarelse af opgaven? 11. Kan du nævne nogle eksempler på fejl, og hvad konsekvensen af disse fejl er?	Digitale medier inddrages, hvor det er relevant, og hvor det støtter elevens målopfyldelse. Eleverne arbejder i Studica Teams som er vores digitale platform og med deres i-bøger. Udveksling med tysk Businessskole, hvor der arbejdes med følgende kompetenceområder: Butiksindretning, kundeservice og personlig salgsarbejde, kommunikation og branding af lokalområder, digitalisering, webhops, handelsregning – regneteknikker og valuta. Evaluerings og eksamen De faglige mål er grundlaget for den løbende evaluering af elevernes faglige standpunkt. Elevernes mundtlige og skriftlige kompetencer samt deres viden, kundskaber og færdigheder i relation til de faglige retninger evalueres løbende. Individuel og gruppebaseret vejledning undervejs i forløbet skal give eleverne viden om deres standpunkt i forhold til forløbets mål og styrke deres progression i forløbet og deres vekslen mellem begynder og rutineret niveau. Forløbet afsluttes med en individuel eksamen der bedømmes med bestået/ikke bestået. Ift. Den fælles standard, så har vi valgt prøveform b – en caseprøve med 1 casearbejdsdag, så det ligner den eksamensform, som eleverne allerede møder på GF2 i grundfagene.
---	---

12. Er der nogle værktøjer/teorier/modeller, der kan hjælpe dig med at kvalitetssikre dit arbejde? 3.Teoriforståelse 13. Har du brugt en teori eller en model til løsningen af din opgave? 14. Hvad går den teori/model ud på? Kan du redegøre for teorien? 15. Hvordan har du brugt teorien/modellen i løsningen af din opgave? 16. Hvorfor er det en god idé at bruge denne teori/model til løsningen af din opgave? 17. Kender du andre teorier/modeller, du kunne have brugt til løsningen? 4.Værktøjsforståelse 18. Hvad er fordelene ved det værktøj (program), du har valgt til løsningen af din opgave? 19. Hvilke funktioner har du valgt til løsning af opgaven? Vis eksempler. 20. Kan du løse opgaven uden digitale værktøjer? Hvorfor ikke? <i>Disse 20 prøvespørgsmål er gældende for alle 3 fagspecifikke områder:</i> <i>Detail, Handel, Kontor</i>	Bestået Uddannelsesspecifikt eksamen er obligatorisk for bestået GF2 – og adgangskrav for opstart af læreplads eller start på studieåret/år 2 af EUX-uddannelsen. Detail-elever: USF-undervisningen tager udgangspunkt i virkelighedsnære virksomheder og giver eleverne en grundlæggende forståelse for, hvordan en detailvirksomhed fungerer i praksis. Gennem analyser, beregninger og formidling arbejder eleverne med centrale kompetencer, der er nødvendige i detail- og handelsbranchen. Forretningsforståelse (kompetenceområde) Dette kompetenceområde giver eleverne indsigt i, hvordan virksomheden er opbygget, skaber værdi og opererer i markedet. Eleverne kommer omkring emner som virksomhedskarakteristik, værdikæde, økonomi, værdier, forretningsmodel, målgrupper og lignende. Samtlige kompetenceområder er medvirkende til, at eleven opnår forretningsforståelse i en given virksomhed. Handelsregning (kompetenceområde) Her arbejder eleverne med økonomiske sammenhænge og grundlæggende beregninger, som anvendes i både detail og handel. Det er emner som priskalkulation, bruttoavancebudget, ejerformer, nulpunktsberegning og lignende. Salg og service (kompetenceområde) Kompetenceområdet giver forståelse for kundens rolle og virksomhedens arbejde med salg og service. Et essentielt emne, når vi snakker detail-virksomheder. Elever møde opgaver inden for salgsteknikker (EFU-modellen), salgskanaler, salgstrappen, købsadfærd samt hvad god kundeservice er.
--	---

	Kommunikation (kompetenceområde) Eleverne træner i at formidle viden fagligt korrekt og målrettet, både skriftligt og mundtligt. Her møder eleverne teori og opgaver, der lægger sig op ad emnerne som det at skrive en god pressemeddelelse, udarbejde en landingpage, skrive salg og/eller nyhedsbreve. Databehandling (kompetenceområde) Eleverne arbejder med indsamling og anvendelse af data til analyse og forståelse af virksomheden samt forståelse af dataen værdi. Emnerne/opgaver som elever møder forhold sig til værktøjer som Google Trends samt Google Locker, der er databehandlingsværktøjer. Dertil arbejder de også med teori og forståelse inden for databaser med afsæt i SQL og brugen af dette samt programmering af diverse apps, der forholder sig til data. Optimering af arbejdsprocesser (kompetenceområde) Eleverne arbejder med udvalgte opgaver, der har til formål at optimere diverse arbejdsprocesser, der er at finde ude i en detailvirksomhed. Det er fx viden om kontorrobotter i form af RPA og Power Automate. Det er kendskab til diverse mail- og kalenderprogrammer med afsæt i Outlook. Dertil er det også forståelse af et butiksspejl og vigtigheden af et fokus og forståelse af XYZ-vare samt ABC-pladser i en given fysisk butik. Detail-elever: USF-undervisningen tager udgangspunkt i virkelighedsnære virksomheder og giver eleverne en grundlæggende forståelse for, hvordan en detailvirksomhed fungerer i
--	---

	praksis. Gennem analyser, beregninger og formidling arbejder eleverne med centrale kompetencer, der er nødvendige i detail- og handelsbranchen. Forretningsforståelse (kompetenceområde) Dette kompetenceområde giver eleverne indsigt i, hvordan virksomheden er opbygget, skaber værdi og opererer i markedet. Eleverne kommer omkring emner som virksomhedskarakteristik, værdikæde, økonomi, værdier, forretningsmodel, målgrupper og lignende. Samtlige kompetenceområder er medvirkende til, at eleven opnår forretningsforståelse i en given virksomhed. Handelsregning (kompetenceområde) Her arbejder eleverne med økonomiske sammenhænge og grundlæggende beregninger, som anvendes i både detail og handel. Det er emner som priskalkulation, bruttoavancebudget, ejerformer, nulpunktsberegning og lignende. Salg og service (kompetenceområde) Kompetenceområdet giver forståelse for kundens rolle og virksomhedens arbejde med salg og service. Elever møde opgaver inden for salgsteknikker (EFU-modellen), salgskanaler, salgstrappen, købsadfærd samt hvad god kundeservice er. Kommunikation (kompetenceområde) Eleverne træner i at formidle viden fagligt korrekt og målrettet, både skriftligt og mundtligt. Her møder eleverne teori og opgaver, der lægger sig op ad emnerne som det at skrive en god pressemeddelelse, udarbejde en landing page, skrive salg og/eller nyhedsbreve.
--	---

	Databehandling (kompetenceområde) Eleverne arbejder med indsamling og anvendelse af data til analyse og forståelse af virksomheden samt forståelse af dataens værdi. Emnerne/opgaver som elever møder forhold sig til værktøjer som Google Trends samt Google Locker, der er databehandlingsværktøjer. Dertil arbejder de også med teori og forståelse inden for databaser med afsæt i SQL og brugen af dette samt programmering af diverse apps, der forholder sig til data. Optimering af arbejdsprocesser (kompetenceområde) Eleverne arbejder med udvalgte opgaver, der har til formål at optimere diverse arbejdsprocesser, der er at finde ude i en detailvirksomhed. Det er fx viden om kontorrobotter i form af RPA og Power Automate. Det er kendskab til diverse mail- og kalenderprogrammer med afsæt i Outlook. Dertil er det også forståelse af et ERP-system med afsæt i E-conomic. Kontor – kun EUX USF-undervisningen tager udgangspunkt i virkelighedsnære virksomheder og giver eleverne en grundlæggende forståelse for, hvordan en detailvirksomhed fungerer i praksis. Gennem analyser, beregninger og formidling arbejder eleverne med centrale kompetencer, der er nødvendige i kontorbranchen. Forretningsforståelse (kompetenceområde) Dette kompetenceområde giver eleverne indsigt i, hvordan virksomheden er opbygget, skaber værdi og opererer i markedet. Eleverne kommer omkring emner som virksomhedskarakteristik, værdikæde, økonomi, værdier, forretningsmodel, målgrupper og lignende.
--	---

	Samtlige kompetenceområder er medvirkende til, at eleven opnår forretningsforståelse i en given organisation Datahåndtering (kompetenceområde) Eleverne møder opgaver, der har fokus på datahåndtering. De møder opgaver indenfor ERP-systemer, programmering, databaseforståelse og brugen af dette, samt indsigt og forståelse af den danske digitaliseringsstrategi. Kommunikation (kompetenceområde) Kompetenceområdet kommunikation har en central betydning for kontor-elever, da en stor del af deres daglige arbejdsopgaver består i at formidle information professionelt, korrekt og målrettet. Kontor-elever skal kunne kommunikere både skriftligt og mundtligt med mange forskellige målgrupper, herunder kolleger, ledelse, borgere, kunder og samarbejdspartnere. Eleverne møder opgaver, der giver dem kendskab til diverse kommunikationsværktøjer samt forståelse af forskellige kommunikationsformer. De lærer at udarbejde diverse produkter såsom pressemeddelelser, nyhedsbreve og/eller salgsbreve. Kvalitet og service (kompetenceområde) Eleven kan identificere grundlæggende forskelle i en virksomhed eller institutions strategiske valg af forskellige servicekoncepter, kvalitetskoncepter og skrevne og uskrevne normer. Eleven kan selvstændigt og i samarbejde med andre planlægge, udføre og kvalitetssikre grundlæggende interne og eksterne administrative servicefunktioner i forhold til et opstillet mål.
--	--

	Eleven kan identificere og korrigere fejl eller afvigelser fra en plan eller en standard i forhold til fejl i datahåndtering, serviceopgaver samt sprogrigtighed, grammatik og retskrivning.	
Tværfaglighed og helhedsorientering		
I USF spiller de forskellige grundfag sammen og den teori, der undervises i, i grundfagene, går igen i USF. Det betyder, at eleverne kan se en sammenhæng mellem fagene og hvordan det anvendes i praksis.		
Praksisrelatering		
USF handler om at kunne anvende teori i praksis. Derfor vægtes det højt, at eleverne kan anvende teorien i praksis fremfor at kunne redegøre for den enkelte teori.		
Differentiering		
Vi tilstræber at byde vores elever en differentieret undervisning, hvor vi møder eleven på det faglige niveau, hvor vedkommende befinder sig aktuelt. Det betyder, at vi stilladserer efter behov.		
Elevernes skal opleve, at der er fokus på differentiering og helheder gennem problembaseret undervisning. Underviserne vil anvende forskellige pædagogiske greb for at motivere og støtte elever med forskellige forudsætninger.		
Evaluerings og feedback		
Efter hver USF-uge skal eleverne fremlægge ugens arbejde med udgangspunkt i de 4 forståelsesområder. Der gives formativ feedback i løbet af hele forløbet, så eleverne har mulighed for at bruge den konstruktivt og fremadrettet. Formativ og individuel feedback bidrager til elevernes fortsatte udvikling og refleksion over egen læring.		
Bedømmelse (afsluttende)		
Bedømmelsesgrundlag/eksaminationsgrundlag	Bedømmelseskriterier	Bedømmelse (karakter, bestået, gennemført eller andet)
Forløbet afsluttes med en individuel eksamen der bedømmes med bestået/ikke bestået. Ift. Den fælles standard, så har vi valgt prøveform b – en caseprøve med 1 casearbejdsdag, så det ligner den	Eleven bedømmes på sin helhedsforståelse for praksis, teori og	Der gives en karakter til deres standpunkt. Eksamen vurderes Bestået / ikke bestået

eksamensform, som eleverne allerede møder på GF2 i grundfagene. Eleverne bedømmes ud fra de 4 forståelsesområder. De skal besvare et caseopgavesæt med afsæt i den virksomhed, som de har arbejdet med under hele forløbet. Caseundervisningsdagen har en varighed på 6 timer. Opgaverne afleveres efter de 6 lektioner. Det er de fire forståelsesområder udmøntet i de 20 prøvespørgsmål, som danner udgangspunkt for en vurdering af, hvorvidt eleven er bestået eller ej. Eleven skal altså både kunne 1) forstå opgaven, 2) udvise praksisforståelse i den kontekst som opgaven stilles i, 3) koble relevante teorier til løsningen af opgaven samt 4) anvende relevante værktøjer i løsningen af opgaven. Til brug ved eksamination i grundforløbsprøven er der formuleret 20 prøvespørgsmål, som på tværs af uddannelserne bidrager til at understøtte såvel opbygningen som afdækningen af elevens kompetencer. Eleven skal ved starten af undervisningen i det uddannelsesspecifikke fag gøres bekendt med prøvespørgsmålene, jf. ovenfor, og prøvespørgsmålene har derfor også	værktøj i forhold til løsningen af den konkrete opgave. En forståelse tilhører det redegørende niveau. Der skelnes ikke mellem begynder og rutineret niveau i bedømmelseskriterierne. Forskellen på begynder og rutineret niveau er defineret ved opgavens indhold og sværhedsgrad. Det er de fire forståelsesområder udmøntet i de 20 prøvespørgsmål, som danner udgangspunkt for en vurdering af, hvorvidt eleven er bestået eller ej. Eleven skal altså både kunne 1) forstå opgaven, 2) udvise praksisforståelse i den kontekst som opgaven stilles i, 3) koble relevante teorier til løsningen af opgaven samt 4) anvende relevante værktøjer i løsningen af opgaven. For at kunne bestå grundforløbsprøven, skal eleven, jf. bestå-kravet (karakter på mindst 02) i Bekendtgørelse om	
---	--	--

karakter af rettesnor for elevens praksisorienterede fokus under arbejdet med såvel det uddannelsesspecifikke fag som selve grundforløbsprøven. Bemærk at eleven under eksaminationen selv kan have besvaret prøvespørgsmålene i sin eventuelle fremlæggelse ved caseprøven. Censor og eksaminator stiller de prøvespørgsmål, der er relevante og naturlige i prøvesituationen. Det er således ikke et krav, at alle prøvespørgsmål skal stilles under en eksamination og ej heller, at der skal stilles prøvespørgsmål til alle 4 forståelser i en eksamination, hvis eleven selv har været omkring alle 4 forståelser. De 20 prøvespørgsmål kan findes her.	karakterskala og anden bedømmelse (retsinformation.dk), demonstrere den minimalt acceptable grad af kompetence inden for hver af de fire forståelser. Det er eksaminators og censors opgave at hjælpe eleven med at komme omkring alle fire forståelser til den mundtlige prøve.	
---	--	--

I Bekendtgørelse om prøver og eksamen i grundlæggende erhvervsrettede uddannelser: [Erhvervsrettet eksamensbekendtgørelse \(retsinformation.dk\)](#) ses alt om planlægning, prøveformer og bedømmelse.

Links til eksamenshåndbog med bedømmelsesplan og eksamensreglement

Tekniske erhvervsuddannelser:

[Eksamenshåndbog – bedømmelsesplan og eksamensregler](#)

Merkantile erhvervsuddannelser:

[Eksamenshåndbog – bedømmelsesplan og eksamensregler](#)